

SPEKTRUM

Časopis zo života rímskokatolíckej farnosti Vítaz

ročník 21
Január 2020
číslo 1

Veľký dar krstu

Veľký dar krstu

Končíme vianočné obdobie sviatkom krstu Krista Pána. Boh sa stal človekom, prišiel medzi nás ako malé dieťa. A práve v krste sa ja stávam Božím dieťaťom. Použijem jeden z príbehov zo života:

V technickom preukaze starého osobného auta značky Mercedes 170 bolo za sebou uvedené veľa majiteľov, tak, ako ho jeden od druhého kupovali. Posledný ho kúpil už celkom lacno, za päť tisíc korún. Karosériu z auta zložil a upravil ho tak, aby mohol zväzať drevo. Raz k nemu prišiel neznámy muž a povedal mu: „Vo vašom aute na prednom paneli riadenia je plaketa sv. Krištofa. Prišiel som sem, pretože by som ju chcel kúpiť.“ Majiteľ sa zasmial: „Je tam nejaká čierna, začmudená plaketa. Divím sa, že ste kvôli nej prišli z takej dialky.“ Na to kupec: „Idem pre ňu, pretože je celá z rýdzeho zlata. Ponúkam vám za ňu dvadsaťtisíc korún.“ Majiteľ len pokrútil hlavou: „Ako je to možné, že som si to nevšimol?“ Keď sa o vzácnej plakete dozvedeli bývali majitelia, jeden za druhým sa chytali za hlavy.

Aj my máme v sebe veľkú hodnotu, ktorú si často dostatočne nevážime. A tou je krst. Sám Pán Ježiš nám svojím krstom ukázal túto hodnotu. V tomto sviatku si chceme nielen uvedomiť, ale aj prehĺbiť túto milosť, ktorou nás Boh zahrnul.

Pán Ježiš veľmi často rozprával v podobenstvách a prirovnaniach, najmä vtedy, keď chcel vložiť do duší svojich poslucháčov veľmi dôležitú pravdu. A pravdu o svätom krste, ktorú nám chce vložiť do najhlbšej vrstvy našej duše, zobrazuje ešte viac než podobenstvom či prirovnaním. Zobrazuje nám ju sám na sebe, svojím činom, tým, že sa dáva pokrstiť.

Vo sviatosti krstu sa každý z nás stal milovaným synom a milovanou dcérou Nebeského Otca. Začali sme nový život. Duchovný život, ktorý majú rodičia a krstní rodičia v nás rozmnožovať a my sami ho máme zvelaďovať.

Je to skutočne tak?

d.o. Marek

OBSAH

Úvodník2

KATECHÉZA

Homília Krst Pána rok A 4

Homília 2. nedela cez rok A 4

ROZHOVOR

D. o. Marek Kunder 8

NÁZORY A SVEDECTVÁ

Dajme si predsavzatie11

Vianočné žičenie14

Je Božia vôľa16

200 rokov Učiteľského ústavu18

SPEKTRUM MLADÝCH

Ahoj, kamaráti! 20

Máš problém? (81. časť)21

Trampoty v manželstve (139. časť) .22

Stalo sa, stane sa 23

Stalo sa v roku 2019 25

Štatistika z roku 2019 28

Prehľad bohoslužieb 30

SNÍMKY

Titulka: M. Magda

Vnútorňá predná: M. Magda

Vnútorňá zadná: M. Magda

Vonkajšia zadná: E. Jenča

SPEKTRUM**Vydáva:**Rímskokatolícky farský úrad
vo Vítaze pre vnútornú potrebu**Za vydanie zodpovedá:**

d. o. Marek Hnat so spoločenstvom redakcie

Jazyková úprava: Anna Blizmanová**Grafika:** Martin Magda sr.**Redakčný tím:** d. o. Ján Biroš, Martina Gondová, Žofia Jenčová, Mária Magdová, Monika Magdová, Paula Mihoková, Peter Stašik, Blažej Vaščák**Kontakty:** Tel.: 051/79 16 235; 79 16 116e-mail: vitez@rimkat.sk, spektrum@rimkat.skwww.farnostvitez.skčíslo účtu: **5037445647/0900****Redakcia si vyhradzuje právo úpravy textov.**

Mať Vianoce

**Mať Vianoce znamená
prijať na zemi prekvapenia neba.
Vianoce otvárajú novú epochu,
kde sa život neprogramuje,
ale sa daruje;
kde sa viac nežije pre seba,
podľa vlastnej chuti,
ale pre Boha a s Bohom.**

**Ježišovo narodenie
neponúka upokojujúce sálanie krbu,
ale Božie zimomriavky,
ktoré trasú dejinami.
Vianoce sú víťazstvom
pokory nad aroganciou,
jednoduchosti nad prepychom,
ticha nad hlukom,
modlitby nad sebarealizáciou,
Boha nad mojím ja.**

Pápež František

Na titulnej snímke sú jasličky pred kostolom sv. Jozefa, robotníka, ktoré sú dielom a darom nášho farníka, stolára Antona Čecha.

KATECHÉZA

Nedeľa Krstu Pána rok A
pripravil: Podbrezovský

Povinnosťou rodičov je nielen dať dieťa pokrstiť, ale taktiež vo viere i vychovať

Dnešné evanjelium nám ukáže, prečo je treba krstiť a čo sa pri krste deje. Deje sa to isté, čo sa udiało pri krste Pána Ježiša v Jordáne. Otvára sa nebo a Boží hlas hovorí: „Toto je môj milovaný Syn.“ V krste pokánia sa Pán Ježiš pokorne stavia po boku nám, hriешným ľuďom. Postavme sa teda všetci v duchu vedľa Pána Ježiša do Jordánu, vyznajme v pokore svoje hriechy a prosme za ich odpustenie.

Milí veriaci,

je zaiste potrebné si stále pripomínať úzky vzťah, ktorý je medzi Ježišom, Božím Synom a nami, pokrstenými, ktorí sme sa skrze vieru a krst stali Jeho bratmi. Chápeme takto svoj život a svoj vzťah ku Kristovi? Možno keby si všetci kresťania uvedomili, že dať pokrstiť svoje dieťa znamená zasvätiť celý jeho život službe iným, v našich kostoloch by krstov veľmi ubudlo. Za to ale, keby každý pokrstený bol tak vychovaný, aby sa čo najviac podobal Kristovi, bol by ten malý hlúčik verných nesmiernym požehnaním pre celé spoločenstvo.

Zo života súčasnej cirkvi v Japonsku je známy prípad, keď duchovný správca - misionár sa dohodol so svojimi pomocníkmi a pomocnicami z farnosti, že sa budú starať o všetkých starých a opustených spoluobčanov. Aby však táto ich služba zostala službou a nebola niekým chápaná ako propaganda náboženstva, dohodli sa, že o náboženstve s nikým nebudú hovo-

riť. Po určitom čase jedna zo starých žien, Japoniek, sa pýta sama od seba svojich obetavých opatrovateliek, akého sú náboženstva? Podľa dohody opatrovatelky odpovedajú: „Veríme v Boha tak, ako verí väčšina Japoncov.“ Stará žena s bolesťou dodáva: „Ja viem, že ste katolíčky. Nikto iný by sa toľko nevenoval i nám, ktorých vlastné deti opustili, ako kresťania. I ja som bola pokrstená a nezabudla som na to, ale kvôli synovi som sa prestala hlásiť ku svojej viere. A viďte, syn príde raz za rok a viac si na starú matku ani nespomenie.“ Takto, hľa, je možné vydávať svedectvo o svojej viere i vtedy, keď o nej nehovoríme. A to je svedectvo veľmi cenné, veľmi krásne a navyiac i účinné.

Ak má človek s úplnou samozrejmosťou žiť pre druhých, myslieť na nich a slúžiť im, nesmie byť sebou. Ten, ktorý všetko meria len podľa svojho a kto aj v modlitbách myslí len na seba a len pre seba si stále vyprosuje zdravie, úspech, áno i spásu, nikdy nebude skutočným kresťanom, Kristovým učeníkom. I na to je treba myslieť pri výchove mladších, aj tých najmladších. Je nevyhnutnou podmienkou, aby tí, ktorí prídu po nás, boli opravdivými kresťanmi a vôbec, aby boli dobrými ľuďmi. Poviem vám príklad zo života. Pri dlhšej ceste cez celé západné Čechy sedela v autobuse mladá mamička s asi trojročnou dcérou. Ma-

mička bola veľmi trepezlivá a dcérka sa na prvý pohľad zdala dobre vychovaná. Nielen, že slušne sedela, ale pri každom svojom prianí, ba pri každej svojej otázke nezabudla povedať prosím. Toto čarovné slovičko prosím bolo však príliš časté: „Mamička, prosím si salámku, mamička, prosím si limonádu, mamička, prosím si čokoládu...“ A trepezlivá mamička znova a znova otvárala tašku a predkladala to, o čo bolo tak vzorne žiadané. Bolo zrejme, že to nemôže dobre dopadnúť, že to žalúdok malého dieťaťa nemôže vydržať. To sa, samozrejme, tiež aj stalo, nielen k zdeseniu mamičky, ale i samotnej dcéry, ktorá sa nad tým všetkým dala do plaču. Keby to dievčatko bolo väčšie, možno by tej mamke bola povedala: „Nemala si mi to dávať, i keď som o to tak veľmi prosila. Mala si vedieť, že to zle skončí.“

My vo svojom živote mnohokrát konáme ako to dieťa. Toľko vecí by sme chceli mať. Áno, prosíme o ne Boha, modlíme sa: „Pane, daj mi...“ A čudujeme sa, že nám Boh tak často nedáva. On vie, že by sme si tým všetkým len zbytočne skomplikovali život. Vie, žeby to nakoniec zle dopadlo. Preto z lásky k nám nám tak často nedáva, o čo ho prosíme. A tiež nechce, aby sme stále len mysleli na seba ako nerozumné deti.

Na začiatku istého adventu strčili do väzenskej cely, kde už boli dvaja väzni, tretieho úbožiaka

snímka: M. Magda

27-ročného Ľuboša. Nesmelo sa im predstavil. Jeden z väzňov sa netají: „Som kňaz.“ Ľuboš oživne: „To som rád, už dlhšiu dobu sa potĺkam po väzniciach a neviem kedy, alebo či ešte vôbec prídem domov z väzenia. A ja by som sa rád dal pokrstiť. Moji rodičia na také veci nedali. Oni sa o také veci nestarali.“ Kňaz bol opatrný. Nie je to provokatér? Ďalšie dni sa obavy rozplynuli. Ľuboš skutočne túžil po Bohu: „Iní nachádzali vo väzeniach útechu z viery, ja nemám nič.“ Tak začal katechumenát, čiže poučovanie o pravdách viery, katechizmus. Bol to zvláštny advent - Vianoce bez stromčeka, bez sviečok, bez darčiekov. Ale sviatky radosti pre kňaza i pre katechumena. Ľuboš už vedel, načo je na svete, čo je to kresťan, čo je to katolík, čo treba robiť, aby sme dosiahli večné spasenie. Už vedel, kto a prečo sa narodil v Bet-

leheme. Naučil sa modliť Otčenáš, Zdravas, Verím v Boha, poznal význam i obsah Desatora a čakal deň svojho krstu. Na sviatok Zjavenia Pána nastal slávnostný okamih. Ľuboš bol pokrstený. Teraz už vedel, že nie je na tomto svete sám. I keby ho do pekla strčili, Boh bude s ním.

Čo si tu máme aj my uvedomiť? Zázračné ustanovenie základnej sviatosti. Voda je všade prístupná, preto sa krst môže udeľovať všade a ak niet kňaza, tak vlastne každým človekom. Pri Jordáne Boh Otec prehlásil, že Ježiš je Jeho milovaný Syn. Každý, kto prijal s vierou krst, stal sa dieťaťom Božím. Pre Pána Ježiša je krst začiatkom vykupiteľskej cesty, mesiášskeho poslania, nástupom verejnej činnosti, ktorá ho povedie na Kalváriu a k zmŕtvychvstaniu. Pre nás krst neznamená len obrad, parádu, zápis do matriky, ale predovšetkým

oslobodenie od dedičnej viny. Svätosťou, ktorá dáva duši milosť posväcujúcu, účasť na Božom živote a nárok na večnú blaženosť. Znamením toho všetkého je biele rúcho a horiaca svieca.

Povinnosťou rodičov je nielen dať dieťa pokrstiť, ale taktiež vo viere i vychovať. Od tej chvíle patrí Bohu naveky. Kto bol pokrstený, ten patrí Bohu naveky, i v pekle. Boli takí, ktorí by sa dali odkrstiť, ale to nejde. Vždy a všade si poniesie človek znamenie krstu, znamenie spásy, alebo zrady. Svojím krstom sme prijali nielen Boží život, teda posväcujúcu milosť, ale i Kristov spôsob života. A to je náš záväzok. Pamätajme na to, že nie ten, kto stále volá Pane, Pane..., ale ten, kto sa skutočne snaží Kristovi podobať, je jeho učeníkom. A Kristov život bol ustavičnou službou všetkým ľuďom, nech tak bude i ten náš. Amen.

KATECHÉZA

2. nedela cez rok A
pripravil: Podbrezovsky

Milí veriaci,

v mnohých knihách, ktoré sú napísané o Pánu Ježišovi, hovorí sa o ňom ako o najdokonalejšom človekovi, idealistovi, revolucionárovi, divotvorcovi, géniovi, ako o veľikánovi, od ktorého narodenia počítajú kultúrne národy svoj letopočet, ako o velduchovi, ktorý rozdeľuje dejiny ľudstva na dve veľké časti - pred Kristom a po Kristovi. Ale všetky takéto hodnotenia osobnosti Ježišovej sú nedokonalé a neúplné. Výraznejšiu charakteristiku Pána Ježiša nám podáva dnešné evanjelium. Svätý Ján Krstiteľ ukázal ho ľuďom prstom a potom vyhlásil: „Hľa, Baránok Boží, ktorý sníma hriechy sveta.“ My tomuto svedectvu Jána Krstiteľa dobre nerozumieme. A to preto, lebo nevieme, čo je obsahom slova baránok. Židia Jánovi Krstiteľovi lepšie rozumeli, lebo každý Žid vedel zo svojho náboženstva o pojme baránok aspoň to, čo vám teraz poviem.

Keď Pán Boh chcel vyslobodiť Židov z egyptského otroctva prostredníctvom Mojžiša, rozkázal Židom, aby štrnásteho dňa v prvom mesiaci večer v každej rodine zabili jedného baránka a aby zachytili jeho krv a aby ňou natreli zvonka zárubne svojich dverí. A Pán Boh pošle svojho posla - záhubcu, ktorý bude zabíjať všetko prvorodené v domoch Egyptanov, aby ich donútil prepustiť Židov z otroctva. Keď však príde záhubca k takému domu, ktorý bude mať dvere poznačené krvou baránka, tak anjel nikoho nezahubí, tam všetci zostanú nažive a krv baránka na dverách zachráni Židov pred záhubou. A tak sa aj stalo. Všimli ste si dobre, čo znamenala v tejto udalosti krv baránka? Ale poďme ďalej. Židia si každý rok pripomínali tú veľkú noc, keď boli krvou baránka zachránení pred záhubou a keď egyptský panovník prepustil Židov z otroctva. Bola to pre nich naozaj veľká noc a preto každoročne slávil pamiatku tejto veľkej noci tak, že slávnostne obetovali Pánu Bohu veľkonočného baránka. V chráme ho poviazali, položili na oltár, kňaz pristúpil k baránkovi, položil na neho ruky a modlil sa asi týmito slovami: „Pane Bože, my sme sa všetci proti tebe previnili, dopustili sme sa nerestí a hriechov a zaslúžili sme si, aby si nás potrestal, alebo zahubil. Ale my ta prosíme, dovoľ, aby sme všetky naše hriechy a neresti zložili na tohto baránka a nech on namiesto nás je potrestaný a zabitý.“ Potom kňaz skutočne zabil baránka a krvou, čo z neho vytekla, všetkých pokropil. Každý, koho zarosila kvapka baránkovej krvi, vedel, že baránok bol potrestaný a zabitý namiesto neho. Baránok snal hriechy zo všetkých Židov a za nich vykrvácal a oni boli zachránení. Napokon, každý Žid vedel, čo hovorili o baránkovi proroci. Prorok Izaiáš predpovedal, že Mesiáš bude vedený na zabitie ako baránok a neotvorí svoje ústa a bude prebodnutý za naše hriechy a strýznený za naše nepravosti. A jeho rany nás zachránia. Toto všetko vedeli Židia o baránkovi. A keď im Ján Krstiteľ ukázal na Pána Ježiša a povedal: "Hľa Baránok Boží", oni z toho rozumeli, že Pán Ježiš vezme na seba ako obetný baránok hriechy všetkých ľudí. Dá sa potrestať a zabiť za všetkých ľudí bez odporovania, ochotne, dobrovoľne a neotvorí svoje ústa, aby všetkých zachránil pred večnou záhubou. Preto sa nečudujte, že Židia porozumeli svedectvu Jána Krstiteľa a odobrali sa za Pánom Ježišom. Opustili Jána, ku ktorému až dovtedy chodievali na Božie slovo. Ján Krstiteľ s tým pravdaže súhlasil. Nežiarlil, že odchádzajú za Ježišom. Ved' on vedel, že jeho úlohou bolo zhromaždiť ľudí a napokon ich nasmerovať za Pánom Ježišom. A preto povedal svojim poslucháčom o Ježišovi takto: „On musí rásť a ja sa musím umenšovať.“ Tak sa skončilo poslanie Jána Krstiteľa a začalo sa poslanie Pána Ježiša ako Baránka Božieho. Hľa, toto je Pán Ježiš. On je Božský záchranca ľudí.

A teraz uvážte, že aj dnes je Pán Ježiš záchrancom ľudí. Chce zachrániť každého človeka pre večnú, nebeskú vlasť, pre náručie nebeského Otca. Ale, pravdaže, vždy iba tak, aby neobral človeka o jeho slobodnú vôľu, lebo vtedy by už nebol záchrancom človeka, ale narušiteľom jeho ľudskej bytosti. Pozrite, v nemeckom prístave v meste Hamburg je jedna tzv. vykričaná štvrť, ktorá sa volá Resparbahn. Dom vedľa domu sú nemravné lokály, kde sa ponúka príležitosť ku všetkým možným ľudským nerestiam, ktoré sa protivia ľudskej dôstojnosti. Keby ste o tom čítali v novinách, mohla by vás napadnúť takáto myšlienka. Prečo Boh nezničí túto štvrť zemetrasením, aby sa zrútila a aby v troskách zahynuli tí, čo páchajú toľké nemravnosti? Pán Ježiš by na váš

Božie narodenie - sv. omša na úsvite (pastierska), celebraval d. o. František; snímka: M. Magda

návrh povedal, ako kedysi apoštolom: „Neviete, čieho ducha ste.“ On je iného ducha ako my. On má ducha lásky. A preto mu nezalievajte, že neprijíma váš návrh a nezničí vykričanú štvrt. On ide vec inak riešiť. Pozrite sa, uprostred tejto mravnej púšte vzniká akoby zázrakom jedna oáza. V dome číslo 52 sa začínajú zhromažďovať chlapani a dievčatá, ktorým sa zbrídila nemravnosť a ktorí zatúžili žiť dôstojný ľudský život. Do stredu svojej miestnosti postavili veľký drevený kríž. K päte tohto kríža poukladali svoje zbrane, nože a drogy. Čítajú si evanjelium, rozjímajú nad ním, modlia sa, zaspievajú si a potom sa slušne priateľsky bavia a tancujú. Obdivujú krásnu povahu Pána Ježiša a prosia ho, aby ich obdaroval krásnymi črtami svojho srdca. Raz večer asi dvadsať chuligánov vstúpilo do ich miestnosti. Boli vyzbrojení nožmi, vrhli sa na zhromaždených chlapanov a aby ich potupili, začali im rad radom odrezávať pod krkom kravaty. Čože mali robiť napadnutí chlapani? Mali sa dať s chuligánmi do bitky? Tým činom by zdupľovali zlo. Z jedného zla by narobili dve. A to oni nechceli, lebo pred chvíľou si čítali v Matúšovom evanjeliu, že keď ťa niekto udrie po líci, nastav mu aj druhé líce. Preto sa nebránili. Dali si podrezávať kravaty. Zachovali sa podľa rady Pána Ježiša. Chuligáni sa nesmierne čudovali a pypytovali sa ich, čo to má znamenať, aké je to správanie? Prečo sa nebránia, veď je ich viac. Rozprávali sa s nimi. Posadili sa k nim okolo kríža. Počúvali o Pánovi Ježišovi a napokon ich chuligáni odprosili, podarovali im svoje kravaty. Spolu sa zabavili s dievčatami, ktoré tam boli prítomné. Potom častejšie prichádzali do tohto domu. Nakoniec aj oni poskladali svoje zbrane a drogy k päte kríža, stali sa priateľmi Ježišovými a pripli si na kabát odznak s menom Ježiš. A boli zachránení.

Pozrite, keby bol Pán Ježiš zničil vykričanú štvrt zemetrasením, bola by mládež zahynula časne i večne. Ale Pán Ježiš nechce smrť hriešnika. Hľa, Pán svojou láskou, svojím Duchom Svätým naplnia chlapanov a dievčatá, aby zachraňovali v jeho mene svojich bratov a sestry, lebo Pán Ježiš nie je záhubcom, ale záchrancom.

Vrúčne dnes spievajme z celého srdca pred svätým prijímaním: Baránok Boží, ty snímaš hriechy sveta, zmiľuj sa nad nami, daruj nám pokoj. Ale, bratia a sestry, vy však viete, že najhlbšia a najplnšia vďačnosť sa dá preukázať nášmu Záchrancovi tým, keď ho vrúčne a zbožne prijímame vo svätej hostii. Veď On, ktorý sa láme z lásky k nám, láme sa pri svätej omši preto, aby sa rozdal nám všetkým, ktorí máme v Neho vieru. Amen.

Rozhovor**Duchovný
otec
Marek
Kunder**

snímka: Martin Magda

Slávnostným kazateľom na odpustovej slávnosti svätej Barbory vo filiálnom kostole v Ovčí bol duchovný otec Mgr. Marek Kunder, prefekt propedeutika v košickom seminári. My sme ho pri tej príležitosti poprosili o rozhovor.

Duchovný otec, neviem či je to náhoda, alebo to bol zámer nášho duchovného otca, ale prednedávnom nám pre náš časopis poskytli rozhovor najprv rektor kňazského seminára, potom špirituál seminára a teraz ste našim hosťom vy, teda prefekt kňazského seminára svätého Karola Boromejského v Košiciach. Poprosím vás na úvod, aby ste sa našim čitateľom predstavili.

Mojou rodinou dedinou sú Budkovce. Mám dve sestry, obe sú mladšie, jedna o dva roky, druhá o sedem rokov. Moji rodičia ešte, chvála Bohu, žijú. Takou zaujímavosťou u nás bolo to, že mama bola kantorkou u nás v dedine 33 rokov. Čiže som vyrastal pri organe v kostole. Najprv ako miništrant od prvého ročníka Základnej školy a potom si pamätám, že v ôsmom ročníku prišiel taký zlom. Jednak kvôli tomu, že som už prechádzal na organ, aby mamka mohla chodiť na sväté prijímanie počas omše a neprerušovali sa pritom pesničky. A potom to bola veľmi dôležitá vec, že prišli saleziáni do Michaloviec. To bol ešte komunizmus, čiže všetko bolo tajné. Rozposlali do farností farárom pozvánky, aby im poslali hlavných miništrantov na Zemplínsku

Šíravu na také úvodné stretnutie. Náš pán farár poslal aj mňa. Tak som sa počas gymnaziálnych štúdií dostal k saleziánom a formácia u nich mi veľmi pomohla. A potom ešte aj s pomocou duchovného vodcu, jedného saleziána, ktorého mám vlastne dodnes, aj keď momentálne je na misiách na Sibíri. S jeho pomocou po celej formácii stredoškolskej som sa rozhodol pre kňazstvo. Gymnázium som si vlastne zvolil preto, lebo kedysi sa dalo dostať do seminára len z gymnázia, zo žiadnej inej strednej školy to nešlo, nestači-

lo mať maturitu. Keďže som nebol rozhodnutý, čo chcem v živote robiť, tak som chcel mať otvorené dvierka na všetky školy. Uvažoval som aj o medicíne a tiež o kňazstve. Dokonca som bol aj na prijímačkách na medicíne, ale to len pro forma. Keď som sa rozhodoval, vôbec som netušil, že padne komunizmus a udialo sa to, keď som bol v druhom ročníku na gymnáziu. Potom bol teda seminár a v praxi som bol štyri roky kaplánom, pätnásť rokov farárom - v roku 1998 farnosť Hanašovce nad Topľou, v roku 2001

farnosť Vranov nad Topľou, 2002 farnosť Vranov nad Topľou-Čemerané. Tam som bol najdlhšie, lebo tam sa najprv budovala nová fara a potom kostol. Paradoxom bolo to, že Čemerané ako mestská časť Vranova nad Topľou patrila pod dedinu Vehec, pričom Čemerané bolo väčšie ako Vehec. To bola novovzniknutá farnosť a ja som bol ich prvým farárom.

A kedy prišiel kňazský seminár v Košiciach?

Bolo to v roku 2017. Stalo sa to tak, že Rímska kúria vydala jeden dokument pre kňazskú formá-

snímka: Eduard Jenča

ciu, kde žiadala, aby všetky diecézy zaviedli tzv. propedeutický ročník, v preklade prípravný ročník. No a otec arcibiskup prišiel s touto správou z Ríma, keď bol na Ad limina apostolorum a poveril tým rektora, aby niekoho našiel. Jednoducho došlo k tomu, že sme sa s pánom rektorom stretli a on ma na túto úlohu oslovil. Ja som súhlasil. Zaujímavé na tom bolo to, že sa to udialo v roku 2017, v ktorom bolo 100. výročie fatimských zjavení. A aj kostol, ktorý sme v Černom postavili, bol zasvätený Fatimskej Panne Márii. Nikto, vrátane mňa, to nečakal. Predstavte si v pol roku toho fatimského roku to bol šok pre ľudí aj pre mňa, že idem preč. Košická arcidiecéza bola prvá na Slovensku a kňazský seminár v Košiciach, ktorý to zaviedol do praxe. Ostatné semináre to nemali. Bol to pilotný projekt, teraz už fungujeme tretí rok.

Ako teda tento prípravný ročník funguje?

Princíp je ten, že tí chlapci, ktorí prichádzajú, ktorí prejdú cez príjmačky, nastupujú do tohto prípravného ročníka, kde na prvom mieste je ľudská formácia, na druhom je duchovná príprava a až na treťom intelektuálna (študijná) príprava. Ľudská formácia je v zmysle slušného správania sa, etikety, vedieť sa o seba starať, prať, žehliť, upratovať za sebou všetko. A potom nasleduje duchovná príprava, kde sa hlavný dôraz kladie na rozlišovanie. Aby človek rozlíšil, či má v sebe to povolanie od Boha, alebo či to nie je vďaka rodičom, príbuzným, ktorí mu kedysi povedali, že by sa hodil za kňaza a on ich iba počúval. Aby si to, v skratke, „po-

ukladal v hlave“. A potom, keď sa nič nezmení, po roku je komisia, kde prejdú nanovo akýmsi posudkom, ktorý stanoví záver, či budú ďalej pokračovať v kňazskej príprave. Pointa je aj v tom, že oni sa v tom propedeutickom ročníku ani nesmú cítiť bohoslovcami, že sú už prijatí v seminári. Hlavný dôraz je skutočne kladený na tú ľudskú formáciu. Lebo niektorí chlapci prichádzajú z pozície „mama hotel“, že o všetko bolo doma postarané.

Určite veľmi záleží aj na tom, z akej rodiny adept na kňazstvo prichádza, či má a mal v detstve nejaké duchovné zázemie.

Áno, určite. Ale tam je ešte taká vec, že celé je to nastavené tak komunitne. Čiže my sme taký štát v štáte. My sme síce v budove seminára, ale máme vlastnú kaplnku, vlastné priestory, vlastné ubytovanie, vlastný program, vlastnú malú jedáleň, návštevnú miestnosť, všetko. My sme oddelení, stretávame sa síce aj s bohoslovcami, ale len obmedzene.

Čo bolo zámerom zriadenia propedeutického ročníka pre budúcich kňazov?

V podstate sa prichádza na to, že väčšina problémov, ktoré vznikajú vo farnostiach, nie sú po nejakej teologickej a náukovej stránke, ale po stránke ľudskej. Čiže preto sa dnes dáva veľký dôraz na tú ľudskú formáciu. Je ešte jedna dôležitá oblasť, na ktorú som zabudol a to je komunikácia. Naučiť sa, akým spôsobom komunikovať s mužmi, so ženami, samozrejme, v rámci slušnosti až po tie čarovné slovíčka, ktoré spomína pápež František - prosím a ďakujem. Mrzí ma, že to musím takto hovoriť, ale patrí to k tomu.

Je pravdou, že ešte je tam dôležitá vec, aj keď percentuálne to nemám spočítané, ale blíži sa to skoro k 50% a to je, že prichádzajú z neúplných rodín. Keď sa stalo nešťastie, napr. že zomrel jeden rodič, to je jasné, tam to človek nijako neovplyvní. Ale keď sú skutočnosti, kde buď chýba otec, alebo sú rozvedení, alebo otec je v práci celé mesiace kdesi „v tramtárii“ a vychováva deti tak akurát cez telefón, je to na tých chlapcoch vidno. Chcem tým povedať to, že tým, že sme komunitou, tak ten komunitný štýl života veľmi formuje. A to je dôležité.

Na záver, by som vás chcel, duchovný otec, možno najmä pre našich mladých poprosiť o duchovný odkaz. Možno aj o takú „pozvánku“, aby sa prišli pozrieť, ako to u vás vyzerá.

Tým, že som prišiel z farskej praxe, až teraz v Košiciach si uvedomujem, ako veľmi sme závislí od farností. Keď vo farnostiach kňazi nebudú mladých motivovať, formovať, keď vo farnostiach nebudú veriaci, rodiny, kde sa bude dávať dobrý príklad, odovzdávať živá viera, nebudeme mať v kňazskom seminári koho vyučovať, koho formovať pri príprave na kňazstvo. Môžeme to celé zatvoriť. Farnosť a rodina sú tými základnými bunkami, v ktorých to musí správne prebehnúť. A našou úlohou je už iba to, aby chlapci, ktorí sa rozhodli a prišli k nám, aby sme ich správne naviedli, s Božou pomocou to "vylepšili" a po rokoch celé to dieťa v podobe dobrých kňazov vrátili naspäť do farností.

Ďakujem za rozhovor.

*pripravili: Mgr. Martina Gondová
a Martin Magda*

Dajme si správne predsavzatie

Neviem, odkiaľ sa táto tradícia v nás ľuďoch zobrala, ale v novom roku si mnohí zvykneme dávať novoročné predsavzatia. Asi je to preto, lebo cítime, že v našom živote je niečo, čo by sme chceli zmeniť, alebo čo považujeme za dobré pre náš život a nový rok je takým impulzom, aby sme s tým aj začali. Bežné predsavzatia sú z kategórie prestať z mnohými zlovykmi, múdro hospodáriť s peniazmi, či tráviť viac času s rodinou. Asi zatiaľ suverénne najčastejším je túžba schudnúť, spolu so sľubom viacej cvičiť a zdravšie sa stravovať. To všetko sú dobré ciele. Mnohé novoročné predsavzatia, a to aj u nás kresťanov, sú práve vo vzťahu k telesným záležitostiam. Nemalo by to však byť len o tomto. Ak sa chceme naozaj vydať na tú správnu cestu, musíme kráčať so Svetlom a s Božou milosťou. Mnohé prostriedky sú zamerané na správne veci, ale prečo sa tak málo zameriavame na najlepšiu a najsprávnejšiu vec? Aj tento rok nás čaká hluk a zhon sveta a je pre nás priam nevyhnutné pozvať na našu cestu aj Pána. Lebo, aj keď sme kresťania, Pán je od nás niekedy veľmi vzdialený. Kristus sa ale predsa narodil, aby nám bol bližšie, stal sa človekom, aby sa nám pripodobnil. Skúsme aj my vstúpiť do tohto nového roka s vedomím, že Ježiš je Emanuel a teda Boh s nami. Je s nami na každom mieste, v každom z nás. Vždy je s nami, tu a teraz.

V tejto súvislosti mi napadá jeden z najkrajších biblických vyjadrení, týkajúcich sa dôveryhodného odovzdania sa do rúk Božích. Je to 23 žalm:

„Pán je môj pastier, nič mi nechýba: pasie ma na zelených pasienkoch. Vodí ma k tichým vodám, dušu mi osviežuje. Vodí ma po správnych chodníkoch, verný svojmu menu. I keby som mal ísť tmavou dolinou, nebudem sa báť zlého, lebo ty si so mnou. Tvoj prút a tvoja palica, tie sú mi útechou. Prestieraš mi stôl pred očami mojich protivníkov. Leješ mi olej na hlavu a kalich mi naplníš až po okraj. Dobrota a milosť budú ma sprevádzať po všetky dni môjho života. A budem bývať v dome Pánovom mnoho a mnoho dní.“

Skúsme si v tomto novom roku čím častejšie opakovať slová tohto žalmu a bude sa nám žiť ľahšie. Písmo v tomto žalme tvrdí a možno je to pre niekoho prekvapujúce, že Boh nedopustí, aby nám niečo chýbalo. Slo-

Pobožnosť Hľadanie prískreša pred "poľnocnou", spoločenstvo Boľček; snímka: Martin Magda

vá tohto žalmu nám odhalia často veľmi dômyselné pokušenie, ktoré je v kresťanskom živote bežné a do ktorého z času na čas mnohí upadáme. Je to pokušenie človeka nazdávať sa, že mi niečo chýba. Či už v mojom postavení (osobnom, rodinnom), že mi chýba zdravie a to ma brzdí v mojom duchovnom raste, pretože sa nemôžem modliť tak, ako to považujem za potrebné. Alebo mi rodinné, či pracovné okolnosti zabraňujú rozvíjať môj duchovný život. Alebo nemám vlastnosti, sily, čnosti, dary potrebné na to, aby som mohol uskutočniť niečo krásne a veľké z hľadiska kresťanského života. Nie som spokojný so svojím životom, so sebou samým, so svojím spoločenským postavením a žijem s trvalým pocitom, že ak sa veci

budú mať takto, nemôžem skutočne a intenzívne žiť. Cítim sa v nevýhode oproti ostatným a nosím v sebe ustavičnú túžbu po inom, lepšom a priaznivejšom živote. Takéto a iné myšlienky ma upriamujú na negatíva svojho polozenia, robí ma to nespokojným, závistlivým a malomyselným a preto duchovne nenapredujem. Prítom by stačilo tak málo, aby všetko bolo iné a aby som postupoval k Bohu priam milovými krokmi. Iný pohľad, pohľad plný dôvery a nádeje, založený na istote, že ak ma Pán vedie, tak mi nič nemôže chýbať. My však často žijeme v ilúzii, chceli by sme, aby sa zmenilo naše okolie, aby sa zmenili okolnosti a sme presvedčení, že vtedy by išlo všetko inak. Je to však veľký omyl. Nie vonkajšie okolnosti, ale naše srdcia sa mu-

sia najskôr zmeniť, očistiť od smútku, nedostatku nádeje. "Blahoslavení čistého srdca, lebo oni uvidia Boha", povedal Ježiš a túži, aby sme boli tí šťastní, ktorých srdcia sú očistené pevnou vierou a nádejou, ktorí hľadajú na svoj život povzbudení istotou, že napriek nepriaznivým okolnostiam je Boh prítomný, stará sa o všetky naše základné potreby a teda v konečnom dôsledku nám NIČ NECHÝBA. Preto tí, čo majú túto vieru, uvidia Boha, prežijú prítomnosť Boha v svojom živote, nechajú sa ním sprevádzať a viesť. Uvidia, že toľké okolnosti, ktoré považovali za negatívne a škodlivé pre ich duchovný život sú v Božej pedagogike prostriedkami duchovného rastu.

Naše vnútro je niekedy veľmi zaťažené tým, že sa nám nedarí, tým,

Obetné dary prinieslo spoločenstvo Bolček; snímka: Martin Magda

čo by podľa nás malo byť iné a zabúdame na to dobré. Navyše, nie sme schopní zužitkovať všetky svoje danosti a tak sa priblížiť k Bohu, rásť vo viere, láske, pokore. Chýba nám predovšetkým presvedčenie, že Božia láska dokáže obrátiť v dobré všetko. Koľko našich nedokonalostí by mohlo byť skvelými príležitosťami napredovať v pokore a dôvere v Božie milosrdenstvo, čiže vo svätosti. Základný problém však spočíva v tom, že iba my chceme rozhodovať a uplatňovať svo-

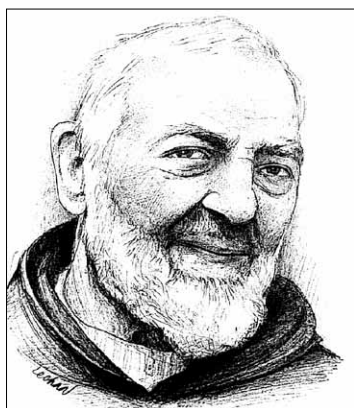
je vlastné kritériá na to, čo je dobré a čo nie a nedôverujeme dostatočne Božej múdrosti a moci. Neveríme, že Boh je schopný všetko použiť pre naše dobro a že nikdy, za nijakých okolností nedopustí, aby nám chýbalo niečo podstatné, teda to, čo nám umožní väčšmi milovať. Pretože rásť v duchovnom živote znamená naučiť sa milovať.

Boh ma môže niekedy nechať trpieť nedostatkom peňazí, zdravia, schopností, čností, ale nikdy nedopustí, aby mi chýbal On sám,

jeho pomoc a milosrdenstvo, ako aj to, čo mi umožní zbližiť sa s Ním. Väčšmi milovať jeho a dokonalejšie svojho blížneho a tak dosiahnuť svätosť.

Pán nás vyzýva, aby sme nestrácali vnútorný pokoj, aj keď niekedy môže byť naša bolesť oprávnená, musí však zostať pokojná..., "lebo Pán je môj pastier, nič mi nechýba". Nezabudnime ani na okamih v každom dni nového roka na tieto Pánove slová.

Mgr. Martina Gondová

Stretnutia modlitbovej skupiny sv. pátra Pia

vo Vítaze

sobota: 11. 1. 2020

sobota: 15. 2. 2020

sobota: 14. 3. 2020

"Človek nedosiahne spásu bez modlitby, ani nevyhrá boj bez nej. Je na vás, ako sa rozhodnete." (sv. Páter Pio)

Modlitba

Ó, Bože, náš Otec, Ty si útechou a nádejou ľudstva. Daj, aby sme podľa príkladu svätého Pia z Pietrelciny ustavične obnovovali svojho ducha a milovali rozjímanie a modlitbu, aby sa tak náš život stával svedectvom viery v Tvoju dobrotu.

Skrze Krista, nášho Pána.

Amen.

Uzmierujme Pána modlitbami! Nech nám nie je ľahostajný osud nás i našich rodín, ale aj celého sveta.

Adorácie vo Vítaze

2020

Piatok

21.00 - 22.00

17. januára

21. februára

20. marca

AKO SA ZMENILI HODNOTY ŽIVOTA

Hodnotový svet po celú generáciu poznal tzv. sedem hlavných hriechov:

- pýchu
- lakomstvo
- závišť
- hnev
- smilstvo
- obžerstvo
- lenivosť

Postupom času sa ich obsah premenil do dnešnej podoby:

- z pýchy sa stalo zdravé seba-vedomie,
- z lakomstva zákon ekonomiky,
- obžerstvo sa povýšilo na vyššiu životnú úroveň,
- závišť na boj o spravodlivosť,
- hnev na zdravú reakciu na nekorektné jednanie druhých,
- smilstvo na prevenciu proti neúrožiam,
- lenivosť sa premenila na výraznú a chronickú tendenciu odkladať plnenie povinností a úloh na neskorší čas.

Vďaka tejto modernej nomenklatúre zbavil sa starý kontinent ťažkých hriechov. Keď k tomu pripočítame ešte iné, dnes už málo známe, skoro archaické pojmy ako:

grobiantstvo, ktoré sa zmenilo na slobodu prejavu, okrádanie definované ako slobodný trh, zanedbaná výchova detí ako tvorba vlastného názoru potomstva, neúcta k tradícii premenená na víťazstvo zdravého rozumu a likvidácia pozitívnych hodnôt ako zbavenie sa predsudku.

Nachádzame sa v známom prostredí uprostred Európy. K tomu dodám, že:

sloboda sa povýšila na svojvôľu jednotlivca, tolerancia sa premenila na ustupovanie zlu a korektnosť na povinný názorový koridor.

Max Kašparů

Vianočné žičenie od duchovného otca Pavla

Milovaní bratia a sestry!

V tento radostný čas vás z celého srdca pozdravujem!

Pripomíname si udalosť, ktorá sa odohrala v malíckom južnom mestečku Betlehem pred viac ako 2000 rokmi - na svet prišiel dlho očakávaný Spasiteľ. Mnohé pokolenia s napätím čakali, kedy príde Pán na túto zem, aby obnovil ľudský život. No keď Boh prišiel, všetci Ho prehliadli, výnimkou boli iba vzdelaní mudrci a jednoduchí pastieri. Prehliadli Ho, lebo o Bohu mali iba svoje - ľudské predstavy. A On je úplne iný. Očakávali ho ako prísneho a vznešeného kráľa, zatiaľ čo On sa narodil skromnej a úplne neznámej Panne. Očakávali od Neho rázne spoločenské zmeny a On začal učiť o láske k nepriateľom. V Mesiášovi videli zdroj povznesenia židovského národa a On otvoril dokorán dvere Nebeského kráľovstva pre každého človeka. Mnohí ľudia v tých časoch nemali odvahu a ani dostatok viery, aby spoznali Božieho Syna, ktorý sa stal človekom. Zlakli sa samotnej možnosti, že Všemohúci Boh môže byť práve takým... Preto Ho ukrižovali. Ale Pán Ježiš vstal z mŕtvych a ukázal, ako fatálne sa človek mýlil.

Kristus Spasiteľ zjavil svetu najdôležitejšiu skutočnosť: „Boh je láska a kto ostáva v láske, ten ostáva v Bohu“ (1 Jn 4,8). Láska je podstatným princípom všetkého stvorenstva. Preto zrieknutie sa jej znamená neodvratnú sebazáhubu. Dnes, žiaľ, sa pevnosť týchto neviditeľných pút lásky oslabil. Obetavá láska, a to nielen k Bohu, ale aj jeden k druhému sa stala vzácnosťou. Opovrhujúc Božími príkazmi sa ľudia snažia vybudovať svoj vlastný hodnotový poriadok, ale, žiaľ, skutočná láska v ňom nemá miesto, niet miesta ani pre obetavosť a vernosť. Tento systém ničí rodiny, spoločnosť, štát.

Napriek tomu Kristus nikde nezmizol. Vždy je blízko pri tých, ktorí dôverujú jeho slovu: „Podľa toho spoznajú všetci, že ste moji učeníci, ak sa budete navzájom milovať“ (Jn 13,35). Život kresťana je povolanie k podivuhodnému vydávaniu svedectva o reálnej Božej láske vo svete. Nech dnes každý z nás premôže v sebe odcudzenosť a nenávisť, strach a protivenstvá a nech spoznáva vo svojom blížnom nie príčinu problémov, ale človeka, kvôli ktorému sám Boh prišiel na túto zem.

Nech sa naše domácnosti opäť naplnia vianočnou radosťou. Vždy jej bude tak mnoho, že vystačí pre všetkých, ktorí po nej túžia. Ale priniesť túto radosť dokážeme iba my... Nezabúdajme na to.

Drahí moji, požehnané a milostiplné sviatky Narodenia Pána!

d. o. Pavol

Naše jasličky - snímka pre našich čitateľov, ktorí Vianoce prežili doma; snímka: Martin Magda

Je Božia vôľa vždy to, čo nás najviac stojí?

Iste platí, že do neba vedie cesta úzka a strmá, zatiaľ čo široká a pohodlná vedie do pekla. Ale to neznamená, že Boh od nás chce vždy len to ťažké. Boh je predovšetkým milujúci Otec. Je síce náročný, pretože nás má rád a volá nás, aby sme mu dali všetko, ale rozhodne nie je tyranom. Veľmi často nám necháva voľnosť. Keď od nás niečo vyžaduje, je to preto, aby sme rástli v láske. Jediné prikázanie, ako dobre vieme, je prikázanie lásky.

Z lásky je možné i trpieť, ale tiež je možné z lásky radosť sa, alebo si z lásky odpočinúť. Klamstvom diabla, alebo i našich falošných predstáv býva blud, že Boh nás stále iba obmedzuje a sťažuje nám život. Boh nemá za cieľ nám život komplikovať, naopak, chce nám ho zjednodušiť. Poslušnosť Bohu človeka oslobodzuje a uvoľňuje. Preto tiež Ježiš k svojej výzve, aby sme sa zapreli a, ako On, vzali na seba svoj kríž, dodáva: „Moje jarmo je príjemné a moje bremeno ľahké“ (Mt 11,30). I keď plnenie Božej vôle nás občas niečo stojí, zvlášť na začiatku, jej uskutočnenie z lásky nás nakoniec naplní radosťou: dá sa povedať, že konať Bohom vnuknuté dobro je opravdivým potešením a niekedy i netušeným dobrodružstvom.

Božia vôľa sa nepochybne nachádza tam, kde je najviac lásky a nie tam, kde je najviac utrpenia. Niekedy je viac lásky v tom, že si s dôverou v Božie milosrdenstvo odpočinieme, než v tom, že sa z obáv zo zlyhania nerozumné prepíname. Je síce pravda, že život sa skladá zo skúšok, ale pokiaľ je niekto na svojej životnej ceste stále len smutný a nešťastný, mal by si vážne položiť otázku, či je to správna cesta, alebo či si sám nenakladá bremená, ktoré od neho Boh vôbec nechce. Jedným z kritérií, podľa ktorých sa rozlišuje pravosť povolania je, že sme v ňom šťastní.

Je potrebné ešte spomenúť jednu dôležitú vec a síce fakt, že nie každé vnuknutie má rovnakú dôležitosť! Je iste dobré snažiť sa nezanedbať žiadne z Božích vnuknutí. Vec, ktorá sa nám zdá bezvýznamná, môže mať väčší dosah, než si myslíme. Ako už bolo povedané - vernosť malým milostiam priťahuje veľké. Vďaka nepatrnej poslušnosti voči Bohu môžeme duchovne pokročiť ďaleko viac, než za roky úsilia, ktoré sme si vymysleli a uložili sami.

Je nám zrejmé, že k vnuknutiam je potrebné pristupovať podľa ich dôležitosti. Ak sme nabádaní k niečomu dôležitejšiemu, napríklad k voľbe povolania, k zmene životného zamerania alebo k rozhodnutiu, ktoré by mohlo mať vážny dopad na druhých ľudí, alebo by nás viedlo k niečomu, čo sa zjavne vymyká z povinností nášho povolania, potom je múdre a nutné nič nerozhodovať, pokiaľ toto vnuknutie nepredložíme duchovnému vodcovi alebo predstavenému.

Takáto poslušnosť a pokora, opatrnosť a podriadenosť sa iste Bohu líbi viac než naša suverenita a istá rozhodnosť. Bez tejto poslušnosti a pokory by sme sa ľahko mohli stať hračkou v diablových rukách. V takom prípade nás veľmi ľahko a rýchlo dovedie k aktivitám, ktoré nebudú mať už nič spoločného s Bohom.

V prípade pochybností je teda lepšie rozhodnutie odložiť, vyčkať a otvoriť sa dvom alebo trom osobám a riadiť sa ich radou, pokiaľ nemáme naisto závažný dôvod jednať ináč. Tým predídeme nekonečnému bludnému kruhu vlastných myšlienok, ktoré by len zväčšili náš zmätok.

To všetko je veľmi pekné, ale je tu ešte jeden „háčik“. Predsa sme len ľudia a dopúšťame sa nielen nechcených omylov a chýb, ale aj hriechov, vrátane toho, že s Bohom nespolupracujeme, Božie vnuknutie ignorujeme. To je samozrejme zlé, ale je potrebné si dať pozor i na opačný extrém. Musíme urobiť všetko pre to, aby sme sa vyvarovali nevernosti, ale zároveň pevne veriť, že keď k nej dôjde, nie je nenapraviteľná.

Boh je vždy pripravený nás po páde zodvihnúť a dokonca vždy nájde spôsob, ako náš pád premeniť v požehnanie, keď sa k nemu obrátíme s pokorným, dôveryhodným srdcom. Keď si uvedomíme, že sme kvôli povrchnosti alebo malej pozornosti, prípadne strachu alebo zbabelosti zanedbali nejaké vnuknutie, nikdy by sme nemali klesať na mysl. Uznajme svoju chybu, poprosme o odpustenie. A nebojme sa byť i trúfalo dôverčiví a odvážni a kludne poprosme Boha, milujúceho Otca, aby nás za to „potrestal“ tým, že nám dá viac vernosti, vďaka ktorej znovu získame stratené milosti. Pre Boha to nie je nič nemožné. Keď budeme s trúfalou dôverou detí dúfať, že to od Neho dostaneme, dá nám to!

A úplne na záver ešte jedna rada: zverme celý svoj duchovný život pod ochranu Panny Márie, Služobnice Pána. Celý jej život bol dokonalým súhlasom so všetkým, čo v nej Duch Svätý konal. V nej sa Duch Svätý určite nikdy nestretol so žiadnym odporom.

MUDr. Blažej Vaščák

Jezuliatko a vianočný stromček - snímka pre našich čitateľov, ktorí Vianoce prežili doma; snímka: Martin Magda

Dvesto rokov od založenia najstaršieho učiteľského ústavu v Uhorsku Na Učiteľskom ústave v Spišskej Kapitule sa začalo vyučovať 19. novembra 1819

V novembri tohto roku uplynulo 200 rokov od založenia Učiteľského ústavu v Spišskej Kapitule. V dobe svojho vzniku to bol jediný ústav svojho druhu v Uhorsku, slúžiaci len na vzdelávanie budúcich učiteľov. Na prelome 18. a 19. storočia sa Mária Terézia (uhorská kráľovná 1740-1780) a jej nástupcovia snažili pomocou školskej reformy Ratio educationis z r. 1777 a 1806 zvýšiť úroveň vzdelania učiteľov základných škôl pomocou tzv. normálnych škôl. Boli to v podstate vyššie základné školy, kde sa adepti učiteľstva vzdelávali v normách vyučovania len počas niekoľkých mesiacov posledného, štvrtého ročníka. Vtedajší spišský biskup Ján Ladislav Pyrker (sp. biskup 1818-1820) považoval tento systém za nedostatočný. Vo svojich novátorských úvahách výrazne predbehol dobu a v r. 1819 založil v Spišskej Kapitule dvojročný učiteľský ústav, ktorý sa venoval výhradne vzdelávaniu a formácii budúcich učiteľov. V roku 1828 biskup Pyrker založil ďalší takýto ústav vo svojom novom pôsobisku v Jágri. Treba povedať, že išlo o skutočne prelomovú myšlienku, pri ktorej Cirkev ako mnohokrát v dejinách prejavila nielen svoju kultúrnu a vedeckú výšku, ale aj predvídavosť a vnímavosť pre potreby doby a veriacich. Podľa tohto vzoru totiž začali vznikať aj štátne ústavy, no až o niekoľko desiatok rokov neskôr, od roku 1842.

Učiteľský ústav v Spišskej Kapitule prešiel počas svojich dejín mnohými zmenami. Vyvinul sa z dvojročného cez trojročný (od r. 1868) a štvorročný (od r. 1881) až po modernú strednú školu v prvej polovici 20. storočia. Zažil svoje vrcholy v podpore bernolákovskej slovenčiny, keď bol tento jazykový ekvivalent dokonca vyučovacím jazykom, ale i maďarizačný tlak, ktorý sa vystupňoval od r. 1879 až do vzniku ČSR. Ústav pôvodne sídlil v niekoľkých miestnostiach vo východnom trakte Spišského kňazského seminára (dnes blok B Kňazského seminára biskupa Jána Vojtaššáka), od r. 1910 v budove bývalého jezuitského gymnázia v priechelí bloku C (Spišská Kapitula 13). Na tomto mieste biskup Ján Vojtaššák v r. 1932-33 postavil vo svojej dobe najmodernejší školský komplex na našom území, ktorý zahŕňal učebne, odborné kabinety, moderný internát, telocvičňu, kresliareň s hudobnou sieňou, kaplnku (dnes veľká aula kňazského seminára) a ďalšie priestory. Už v dobe svojho vzniku bola budova zariadená ústredným kúrením, elektrinou, vzduchovou ventiláciou a tečúcou vodou až na ubikácie študentov.

Počas celého fungovania ústavu sa o jeho finančnú stránku napriek mnohým urgenciám starali sami spišskí biskupi, a to bez príspevnia štátu - či už to bola Rakúsko-uhorská monarchia, Československá republika, Slovenský štát, alebo v závere v r. 1945 - 1949 ľudovodemokratická Československá republika a nastupujúci komunistický režim. Ústav tak po väčšinu svojho fungovania spišským biskupom aj podliehal. Situácia sa zmenila v r. 1944, keď bolo všetko školstvo na Slovensku poštátnené. Ústavu to však neprospeľo, práve naopak. Štát doň zámerne naďalej neinvestoval, ba dokonca novým školským zákonom z r. 1948 zrušil učiteľské ústavy a nariadil pre učiteľov základných škôl povinné vysokoškolské vzdelanie. Posledné maturity v Učiteľskom ústave v Spišskej Kapitule sa tak konali v školskom roku 1948/49. Cez nasledujúce letné prázdniny bol ústav definitívne zatvorený a jeho budovy skonfiškované s odôvodnením v duchu dobovej straníckej dikcie. Budú vraj slúžiť „pre prípravné kurzy vysokoškolského vzdelávania robotníkov a roľníkov“.

Pripomenutie si okrúhleho výročia založenia Učiteľského ústavu v Spišskej Kapitule bolo zahrnuté aj do vedecovískumných plánov vysokoškolských pedagógov a ďalších odborníkov, ktorí v Spišskej Kapitule v súčasnosti pôsobia. Od r. 2018 prebieha riešenie grantovej úlohy č. 001KU-4/2018: „Kultúrno-edukačné a duchovné dedičstvo Spišskej Kapituly a jeho digitálna prezentácia“, ktorú schválila Kultúrna a edukačná grantová agentúra (KEGA) MŠV-VaŠ SR. Kolektív riešiteľov pod vedením generálneho vikára spišského biskupa Mons. prof. Antona Tyrola plánuje do konca projektu uskutočniť výskum celých dejín Spišskej Kapituly od stredoveku až po jej súčasnosť a zamerať sa predovšetkým na kultúrne a vzdelávacie tradície, ktoré sa na týchto miestach pestovali a ktoré sa snažíme udržiavať dodnes. Edičný plán niekoľkozväzkovej publikácie o týchto tradíciách bol z dôvodu okrúhleho výročia založenia učiteľského ústavu upravený. Ako prvá vyšla tohto roku monografia s názvom Duchovné a kultúrne dedičstvo Spišskej Kapituly II. - Jezuitské gymnázium a učiteľský ústav. Autorsky sa na monografii podieľali členovia riešiteľského kolektívu projektu a zároveň archivári Spišského biskupstva: Mgr. Monika Bizoňová, PhD., ktorá je zároveň odbornou asistentkou na Inštitúte histórie FF Prešovskej univerzity v Prešove a Mgr. et Mgr. Vladimír Olejník, PhD. Publikácia sa na stoosemdesiatich stranách venuje dvom výrazným inštitúciám, ktoré sa v Spišskej Kapitule zao-

snímka z časopisu spišského seminára Jána Vojtašáka - Kapitula

berali vzdelávaním - jezuitskému gymnáziu z r. 1647 - 1773 a spomínanému učiteľskému ústavu. Publikácia bola prezentovaná presne na deň výročia začatia vyučovania v ústave, 19. novembra tohto roku, v rámci vedeckej konferencie „Znaky časov a kultúrne dedičstvo Spišskej Kapituly - 200 rokov od založenia Učiteľského ústavu“, ktorá sa uskutočnila na pôde Teologického inštitútu v Spišskom Podhradí, TF KU. Mimo prezentácie monografie a odborných príspevkov vedúceho projektu prof. Tyrola i autorov knihy bolo súčasťou konferencie aj odborné verejné kolokvium o stave riešenia grantovej úlohy KEGA č. 001KU-4/2018: „Kultúrno-edukačné a duchovné dedičstvo Spišskej Kapituly a jeho digitálna prezentácia“, na ktorom jednotliví zúčastnení členovia riešiteľského kolektívu predniesli stav rozpracovanosti svojich parciálnych úloh v rámci projektu, spolu s plánovanými časovými horizontmi jeho uzávierky.

Medzi ďalšie podujatia, ktorými sme si pripomenuli okružle výrocie založenia Učiteľského ústavu v Spišskej Kapitule, patrila vernisáž stálej expozície Dejiny Učiteľského ústavu v Spišskej Kapitule. Výstava je situovaná na prízemí budovy bývalého ústavu - v tzv. bloku C - Spišská Kapitula 13. Autorsky vychádza z koncepcie, ktorú v r. 1999 pri 180. výročí založenia učiteľského ústavu pod vedením vtedajšieho generálneho vikára spišského biskupa Mons. Jána Zentka a vtedy vicerektora Kňazského seminára biskupa Jána Vojtašáka Mons. Štefana Sečku pripravil kolektív autorov: Peter Krupa, Ivan Chalupský, Michal Griger, Vavro Cselényi, Vladimír Olejník a ďalší, predovšetkým pamätníci - absolventi učiteľského ústavu. V súčasnosti bola výstava pod vedením biskupského vikára Mons. Th. Lic. Lubomíra Štefaňáka inovovaná a premiestnená. Koncepciu novej výstavy autorsky pripravil Vladimír Olejník, technické riešenie zabezpečoval Štefan Humeňanský. Spišské biskupstvo chce expozíciu spropagovať a sprístupniť ju širokej laickej i odbornej verejnosti - predovšetkým z radov pedagogických vzdelávacích inštitúcií.

Učiteľský ústav v Spišskej Kapitule počas svojej existencie v r. 1819 - 1949 vychoval 1777 pedagógov. Podľa svedectiev pamätníkov a literatúry väčšina z nich preukázala nielen svojim odborným a kultúrnym pôsobením vo svojich profesiách, ale celkovo svojím životom výšku osobnostných a morálnych kvalít, ktoré iste nadobudli už vo svojich rodinách, ale ktoré v nich počas ich štúdií pomáhal rozvíjať, okrem iného, aj katolícky a zároveň vysoko odborný kultúrny a vedecký duch Učiteľského ústavu v Spišskej Kapitule. V súčasnosti sa akosi prirodzene za nástupcu tohto učiteľského ústavu berie Katolícka univerzita v Ružomberku. Tá - podobne ako učiteľský ústav v minulosti - sa od svojho vzniku teší zvláštnej priazni a podpore spišských biskupov. V intenciách obsahu vyučovania sú nástupcami Učiteľského ústavu v Spišskej Kapitule predovšetkým pedagogicky zamerané pracoviská univerzity - Pedagogická fakulta a Filozofická fakulta KU. Aj ony totiž vzdelávajú a formujú budúcich pedagógov. Zostáva len veriť, že aj absolventi moderných univerzít dokážu v dnešnom svete preukázať vysoký morálny a odborný kredit, tak ako to dokázali aj v najťažších revolučných a vojnových časoch ich predchodcovia - absolventi Učiteľského ústavu v Spišskej Kapitule.

Vladimír Olejník, riaditeľ biskupského archívu

Ahoj, kamaráti!

Ani sme sa nenazdali, Vianoce sú už za nami a zas sa musíme naučiť písať správny rok v dátume. Znovu ste zasadli do školských lavíc, oddýchnutí a plní energie do učenia... No verím, že okrem učenia a hrania sa v snehom pokrytej krajine nezabudnete ani na detskú rubriku. Podme sa teda spoločne pozrieť, čo náš čaká...

25. 1. – Sviatok Obrátenia Pavla

Pavol sa veľmi zapájal do prenasledovania kresťanov. Keď Židia kameňovali Štefana, bol pri tom. Modlitba sv. Štefana za nepriateľov je akoby predpokladom jeho obrátenia. Sv. Augustín to vystihuje slovami: „Cirkve by nemala Pavla, keby sa Štefan nebol modlil.“

Na ceste do Damašku sa mu zjavil sám Ježiš Kristus. Na 3 dni z toho oslepol, ale potom sa dal pokrstiť a niekoľko dní nato už ohlasoval v synagógach Ježiša Krista a rozprával o tom, čo sa mu prihodilo. Židom sa to nepáčilo a dlho Pavla prenasledovali. Zažil mnoho utrpenia, sklamania, ale aj radosti z apoštolátu a služby Bohu.

Zomrel v Ríme v roku 67. Cisár Konštantín Veľký dal nad jeho hrobom vystavať menšiu baziliku. Na miesto nej tam teraz stojí Bazilika sv. Pavla. Sv. Pavol sa zvykne nazývať „apoštolom národov“, pretože je najväčším misionárom všetkých čias.

2. 2. – Svetový deň zasväteného života

Je známy aj ako Deň zasvätený Bohu. Bol vyhlásený pápežom Jánom Pavlom II. a oslavuje sa od roku 1997. Na 2. február pripadá aj sviatok Obetovania Pána, ľudovo nazývaný Hromnice.

Pri príležitosti oslavy Svetového dňa zasväteného života sa stretávajú zasvätené osoby Bohu – rehoľníci a rehoľníčky. Svojím životom oslavujú Boha, sú služobníkmi a služobníkmi Kristovho posolania a vydávajú svedectvo o viere a nádeji.

prípravila: Paula Mihoková

Kedže témou tohto čísla je dar krstu, pripravili sme pre vás, deti, úlohu:
Čo sa s nami deje pri krste? Nájdite, deti, 18 rozdielov a jeden z nich vymalujte.

ÚVODNÉ MOTTO:

Múdri ľudia vedia, že pravá láska dokáže čakať.

Najlepšia a najkrajšia Božia cesta je nechať si sex až do manželstva. Je potrebné pomáhať mladým, aby žili v čistote, pokiaľ prijímajú naše rady. Ale verím, že modlitbou za nich nič nepokazíme.

Ako dosiahnuť vnútornú slobodu v oblasti sexuality?

Pred každým z nás stojí úloha pracovať na sebe a týka sa každej oblasti života, nielen oblasti sexuality a pohlavnosti. Je naozaj veľa ľudí, ktorí túto vnútornú slobodu dosiahli a tešia sa z nej.

Boh nám dal schopnosť reagovať na sexuálne podnety. Táto schopnosť umožňuje pohlavné spoluzitie, ale treba ju prežívať ľudsky. Ak sa na ňu pozrieme z hľadiska kultúry, treba ju usmerňovať a podriaďiť spoločenskému a mravnému poriadku. Ak sa na ňu pozrieme z hľadiska ľudskej dôstojnosti, nesmie nás ovládať: „Všetko smiem... Ale ja sa ničím nedám zotročiť“ (1 Kor 6, 12).

Napriek tomu vnímame vážny problém - nejeden chlapec či dievča sa pozerajú na život dobre a múdro a v srdci túžia po ideáli. Avšak kdesi na ceste sa zlomia a nie sú schopní zostať verní ideálu čistoty. Nejedlen o masturbáciu! Ideál čistoty je porušovaný zvlášť v období chodenia, čiže v čase bezprostrednej prípravy na sviatostné manželstvo a neskôr aj v samotnom manželstve.

Čas zasnúbenia je prah, cez ktorý nie je ľahké preniesť do manželstva morálnu hodnotu, ktorú chlapec a dievča v mladosti jasne vnímali a o ktorú sa usilovali. Toto býva prameňom rozkladu manželského života, ktorý sa v spoločnosti šíri a mnohých ľudí robí nešťastnými. Preto sa treba

usilovať dosiahnuť a udržať si mravnú bezúhonnosť, čiže poriadok v sexuálnej oblasti. Ak si budeme myslieť, že sexuálne správanie je celkom podriadené sexuálnej potrebe, nebudeme schopní spojiť sexuálne správanie s láskou, ako by to malo správne byť.

Ako pestovať čistotu vo vzťahu? Psychické napätie možno výrazne zmierniť, ba aj celkom odstrániť, ak budeme dodržiavať zásady psychohygieny. Základnú úlohu v tom zohráva spánok. Spánok je nevyhnutne potrebný na správne fungovanie nervového systému a teda aj na naše celkové fungovanie a správanie. V súčasnosti sa nám „deň predĺžil“ vďaka elektrickému svetlu, čo však často vedie k tomu, že ľudia sú unavení, lebo málo spia. Nedostatočný spánok výrazne zvyšuje psychické napätie.

Práca na sebe si vyžaduje, aby sme dôsledne využívali čas na dostatočne dlhý spánok. nášmu psychickému zdraviu jednoznačne prospieje, ak budeme chodiť spať zavčasu. Pre dnešných mladých to nie je ľahké, pretože na nich útočí pokušenie používať internet do neskorých nočných hodín. V takom prípade nám spánok neposkytuje potrebný odpočinok a rastie v nás silné napätie, v dôsledku ktorého narastajú sexuálne problémy.

Podobne aj fyzická aktivita, zvlášť, ak sa spája s radosťou, pomáha uvoľniť psychické napätie, čím uľahču-

rubriku pripravuje
MUDr. Blažej Vaščák

je sexuálne sebaovládanie a pomáha dosiahnuť vytúženú vnútornú slobodu. Môže ísť o systematický športový tréning, prechádzku alebo beh. Nejde o profesionálny tréning zameraný na výkon. Veľmi dobré sú napríklad vodné športy: plávanie, veslovanie, surfing. Podmanenie si vodného žilvu a spriatelenie sa s ním posilňuje odolnosť a prospieva psychickej rovnováhe, aj fyzickej sile.

Priateľské kontakty s ľuďmi, najmä v malých spoločenstvách s duchovným vedením, spoločenský život v kruhu priateľov a tiež zábava prinášajú radosť, rozvíjanie osobných záujmov a práve toto všetko prispieva k atmosfére psychického uvoľnenia. Dôležitý je aj kontakt s prírodou a nesmieme zanedbávať ani význam a potrebu fyzickej práce, hlavne mať správne pracovné návyky. Nesmieme zabúdať na svoj sviatostný život, čítanie Svätého písma, modlitbu, adoráciu Eucharistie, časté slávenie svätej omše a správne formovanie svedomia.

Trampoty v manželstve

139. Manželské krízy prekonáme návratom ku Kristovi

Jediným prameňom manželskej lásky je Ježiš Kristus, trvale prítomný vo sviatosti manželstva. Pripomeňme si slová sv. Jána Pavla II.: „Sviatosť manželstva je veľmi vznešená! Manželia si môžu byť istí, že spolu s ňou dostávajú silu, ktorá pochádza od Boha, ako aj milosť, ktorá ich bude správať celý život. Túto záruku im dáva viera. Nech teda nikdy neprestanú čerpať z tohto prameňa, ktorý vyviera z nich samých.

Sviatosť manželstva prináša so sebou milosť, ktorá má náš život upevňovať v Bohu a ustavične k nemu smerovať. Na duchovnom a nadprirodzenom základe Božej milosti je postavená cesta našej spásy, ktorá vedie cez budovanie manželského a rodinného spoločenstva... V modlitbe aj v skutkoch neprestajne vychádzajte z tejto sviatostnej milosti. Odvoľávajte sa na ňu zvlášť vtedy, keď na svojej ceste narazíte na ťažkosti a skúšky. Ježiš Kristus chce byť stále s vami! Nech vaša láska nikdy neprestane čerpať z lásky, ktorou nás miluje On. Vtedy sa vaša láska nikdy nevyčerpá. Ježišova láska vás nesklame.

Vieme, že prvotné zlo, ktoré drieme v duši každého človeka, sa zvlášť evidentne prejavuje narušením morálneho poriadku manželstva a rodiny. Predovšetkým v oblastiach, kde tak veľa závisí od lásky, od opravdivej lásky; človek podlieha egoizmu a z druhých (naj-

bližších!) robí obeť svojho egoizmu. Táto kríza sa nevyhla ani rodinám... Mnohými spôsobmi uráža Boha, je príčinou mnohých nešťastí a zla...

Za číslami, analýzami a opismi sa vždy skrýva živý človek, tragédia jeho srdca, života a povolania. Rozvody..., vysoký počet rozvodov. Nekončiace sa konflikty a hádky v toľkých rodinách ako aj dlhodobé odlúčenie v dôsledku pobytu v zahraničí jedného z manželov. Okrem

toho rodiny sa čoraz častejšie uzatvárajú a venujú sa len svojim záležitosťami a nie sú schopné otvoriť sa iným, venovať pozornosť problémom bližného či inej rodiny. Ba čo viac, neraz zanikajú aj opravdivé vzťahy vnútri samotnej rodiny, niekedy chýba hlbšia láska medzi rodičmi a deťmi alebo láska medzi súrodencami. Koľko rodín je chorých a trpí v dôsledku alkoholizmu niektorého zo svojich členov. Nie je možné znovu vybudovať narušené rodinné vzťahy a uzdraviť zranenia, ktoré vznikli ako dôsledok ľudských slabostí a hriechov, ak sa nevrátíme ku Kristovi a k sviatosti manželstva.“

Je potrebné, aby sme nanovo v sebe rozpálili Božiu charizmu

ilustračná snímka: M. Magda

manželov a rodičov, ktorá je v nás vďaka sviatosti manželstva. Len na základe tejto sviatosti je možné úplne odpustenie, zmierenie a nové vykročenie spoločnou cestou. Prostredníctvom nej sa obnovuje a oživuje ľudská láska a identita, ako aj hodnovernosť manželského sľubu. Život nás učí, že láska, manželská láska, je vždy osobitnou skúškou celého života. Láska nie je veľká a opravdivá vtedy, keď sa zdá ľahká a príjemná, ale vtedy, keď sa to potvrdzuje uprostred životných skúšok, tak ako „zlato v ohni.“ Veľmi obmedzene by ľudskú a manželskú lásku chápal ten, kto by sa nazdával, že keď nadíde čas skúšky, láska a radosť sa končia! Totiž práve vtedy sa ukazuje stabilita ľudských citov, práve vtedy sa posilňuje oddanosť a nežnosť, pretože opravdivá láska nemyslí na seba, ale na to, ako má prispieť k blahu milovaného človeka, jej najväčšou radosťou je šťastie tých, ktorých miluje.

Myslieť si, že človek sa najviac realizuje vtedy, keď stále začína od nuly a mení partnera, kedy sa mu zachce, je vážny omyl. Človek sa najviac realizuje vtedy, keď uprostred ťažkostí zostáva verný tomu „áno“, ktoré vyslovil kedysi! Človek, ktorý berie späť „áno“, odmieta zachovať sľubnú vernosť a berie späť kedysi darovanú lásku, sa sám odtrháva od základu, na ktorom stojí jeho vlastný život. Už nemá domov a ponára sa do priepasti hriechu, ktorý sa v prvej chvíli môže zdať príťažlivý, avšak nevyhnutne vedie k ontologickému odcudzeniu, k strate identity a k sebazničeniu.

Vernosť vlastnému začiatku, ktorá znamená vernosť partnerovi, ktorého som si vzal/-a pred Božou tvárou, vernosť sebe samému, pretože ja sám som vyslovil „áno“, vernosť druhému človeku takému, aký je, nezávisle od jeho rozvoja - takáto vernosť nie je len základnou štruktúrou manželstva a rodiny, ale základom ľudského bytia. Je zároveň zárukou dôvery a poriadku, bez ktorých by sa ľudstvo rozpadlo.

Žiaľ, dnes nechýbajú ľudia, ktorí ponúkajú manželom a rodinám náhrady ľahkého šťastia. Prosím vás, nedajte sa zvieť! Zoči-voči ťažkostiam, na ktoré môže manželský život naraziť, nedajte sa zvieť ľahkými riešeniami ako je rozvod, pretože ide o zdanlivé riešenia. Manželstvo je zväzok, ktorý je svojou povahou nerozlučiteľný, posvätil ho sám Kristus, vďaka ktorému má manželstvo účasť na nezničiteľnej a vernej láske k Cirkevi.

Kresťanské rodiny nájdu silu a milosť, ktoré potrebujú pri prekonávaní prekážok vo sviatosti zmierenia a prijímaní Kristovho tela. Chceme len pripomenúť, aby sme nezabúdali, že opravdivá láska medzi manželmi sa vždy posilňuje v utrpení!

MUDr. Blažej Vaščák

Stalo sa:

- **15. 12. 2019 v nedeľu bolo pri sv. omši v Ovčí o 9.00 a vo Víťaze o 10.30 požehnanie a vyslanie našich koledníkov, ktorí sa aj v minulom roku zapojili do kolednickej akcie Dobrá novina**
- 16. 12. v pondelok sme navštívili chorých doma pred Vianocami
- **25. 12. v stredu sme slávili jeden z najväčších prikázaných sviatkov - Narodenie Pána Ježiša**
- 25. a 26. 12. naši mladí chodili po koledovaní v popoludňajších hodinách; výťažok z koledovania Dobrej noviny išiel na podporu rozvojových projektov v krajinách východnej Afriky
- **29. 12. v nedeľu na sviatok Svätej rodiny sa uskutočnila celodiecézna zbierka na pomoc núdzným rodinám po výbuchu plynu v bytovom dome v Prešove**
- 1. 1. 2020 na Nový rok sme slávili slávnosť Bohorodičky Panny Márie, prikázaný sviatok
- **6. 1. slávnosť Zjavenia Pána; v tento deň bolo pri sv. omšiach požehnanie „trojkráľovej vody“ a popoludní bolo požehnanie domov**
- 12. 1. touto nedeľou Krstu Krista Pána končíme vianočné obdobie a začneme obdobie cez rok

Stane sa:

- **18. - 25. 1. 2020 - Týždeň modlitieb za jednotu kresťanov, kde sa modlíme na tento úmysel**
- 17. 1. v sobotu ráno po sv. omši bude stretnutie členov modlitbovej skupiny sv. pátra Pia vo farskom kostole
- **19. 1. - v nedeľu po sv. omšiach bude zbierka pre pastoračiu mládeže ACM/UPC**
- 1. 2. - prvé stretnutie snúbeneckej školy, ktoré bude v sobotu večer o 18.00 na fare v katechetickom miestnosti, kde sa dohodnú termíny náuk všetkých, ktorí sa nahlásili
- **2. 2. - v nedeľu na sviatok Obetovania Pána (Hromnice) - 40 dní od Narodenia Pána Ježiša bude pri svätých omšiach požehnanie sviec - hromničiek**
- 11. a 12. 2. - pri príležitosti 28. Svetového dňa chorých bude v utorok 11. februára 2020 pri večernej svätej omši vo Víťaze pomazanie chorých; v Ovčí bude udelená táto sviatosť v stredu 12. februára pri večernej omši

Vianočný hymnus na lásku

Keby som svoj dom dokonale vyzdobil jedlovými vetvičkami, blikajúcimi svetielkami a vyhrávajúcimi zvončekmi, ale nemal by som lásku k svojej rodine, nebol by som ničím, iba dekoratórom. Keby som sa namáhal v kuchyni a piekol kilá vianočných keksov, labužníckych maškôt a keby som k jedlu prestrel nádherný stôl, ale nemal by som lásku k svojej rodine, nebol by som ničím, iba kuchárom. Keby som ozdobil vianočný stromček žiariacimi anjeli a háčkovými hviezdami, zúčastnil sa tisícich osláv a v zbere spieval kantáty, ale nemal by som v srdci Ježiša Krista, tak som nepochopil, o čo vlastne ide.

Láska prerušuje pečenie kvôli objatiu dieťaťa. Láska necháva bokom ozdoby kvôli pobozkaniu manželského partnera. Láska je priateľská napriek náhleniu a stresu. Láska nezávidí iným ich domácnosť s vybraným vianočným porcelánom a priliehavými obrusmi. Láska neokrikuje deti, aby uhli z cesty, ale je vďačná, že sú a že môžu stáť v ceste. Láska nedáva iba tým, ktorí môžu niečo vrátiť, ale s radosťou obdarúva práve tých, ktorí nemôžu odpovedať darčekom. Láska všetko znáša, všetko verí, všetko dúfa, všetko vydrží. Láska nikdy nezanimikne. Videohry sa rozbijú, perlové retiazky sa roztrhnú, tenisové rakety zhrdzavejú, ale dar lásky zostáva...

Tento vianočný hymnus nám poslala naša vďačná čitatelka sr. S. M. Goretti Stašíková a pridala aj želanie: Požehnané Vianoce želá a vyprosuje celému kolektívu redakcie Spektra. Pán Boh zaplať, že mi posielate Spektrum. Modlím sa za Vás. Pán nech Vám žehná!

Byť štedrý voči iným

Počas letných prázdnin som sa v zahraničí zastavil v jednom supermarkete. Veľmi rýchlo som našiel to, čo som hľadal: niekoľko jablák, broskýň a potom som siahol ešte po troch banánoch. Ovocie muselo ísť na váhu. Predo mnou stála pani, nie veľmi mladá. Držala v rukách dve mrkvy. Naozaj len dve malé mrkvičky, ktoré položila bojzlivito na váhu. Na displeji sa objavila hmotnosť a cena. Žena váhala. Nazdával som sa, že jej treba pomôcť a naznačiť postup: stlačiť tlačidlo, na ktorom je zobrazená príslušná zelenina, aby vyšiel lístok, podľa ktorého mala za tovar zaplatiť. „Áno, viem,“ povedala pani, „poznám to, ale mrkvu si nezoberiem, je pre mňa drahá“ a odišla so svojím prázdnym košom.

Prázdny kôš a bohatstvo v nákupnom košíku mi prichádzajú občas na um v súvislosti s Ježišovými slovami, ktoré môžeme čítať v evanjeliu sv. Matúša: „Všetci jedli a nasýtli sa...“ (Mt 13,20). V supermarkete to však bolo iné, niektorí jedli, iní museli hladovať. Uvedomil som si to, len čo som tú pani stratil z dohľadu, keď odišla. Aké by bolo bývalo šľachetné, hoci ako cudzinec som nemal peňaží navyše, keby som bol zaplatil tento skromný nákup žene, ktorá si nemohla v danej chvíli dovoliť kúpiť ani dve maličké mrkvy (!).

Nachádzame sa v období, keď zaplňame naše komory a pivnice množstvom plodov, ktoré nám štedrá príroda dala ako výsledok pracovných rúk, ale predovšetkým Božieho požehnanie. Sú rodiny, ktoré ani nedokážu to všetko uskladniť. Sú aj domácnosti, kde police ostanú poloprázdne či prázdne, kde mnohí žijú doslovne „z ruky do úst“ a nemôžu sa „predzásobovať“. Príčina nemusí byť vždy len v tom, že niekto by bol menej starostlivý či dokonca lenivý. Aj tu veľmi naliehavo a aktuálne zaznievajú slová zo spomínanej evanjeliovkej udalosti: „Vy im dajte jesť!“ (Mt 13,17). Hoci apoštol naliehal na Ježiša, aby sa zástupy rozíšli a sami sa postavali o jedlo, Ježiš v tomto prípade rozmnožil päť chlebov a dve ryby a nasýtil 5 000 mužov a asi aj toľko žien a niekoľkonásobne viac detí.

Pýtame sa, či aj z toho mála, čo máme, môžeme niekomu pomôcť? Iste, milionári málokedy čítajú evanjelium. Aj to málo, čo máme, je naozaj veľa, aby ľudia okolo nás netrpeli nedostatkom, aby sme pomohli odstrániť biedu, ktorej je okolo nás viac ako dost. Dávať s vierou, ku ktorej pribalíme lásku k blížnemu, znamená urobiť oveľa, oveľa viac, ako len pomôcť iným v nedostatku a núdzi. Je to cesta k vzájomnému zblíženiu, k šíreniu dobra - a ono má dosah až do večnosti.

viliam judák: svetlo všedného dňa

Stalo sa v roku 2019

• **1. 1. 2019 - Nový rok sme začali slávnostou Bohorodičky Panny Márie, ktorý je prikázaným sviatkom**

• 6. 1. slávnosť Zjavenia Pána; v tento deň sme pri sv. omšiach požehnali „trojkráľovú vodu“ a popoludní bolo požehnanie domov

• **6. 1. v nedeľu v Ovcí na konci sv. omši zložil sľub náš nový kostolník Štefan Baloga; pri tejto príležitosti sme sa poďakovali odchádzajúcemu kostolníkovi Michalovi Jenčovi za jeho 30-ročnú službu**

• 13. 1. v nedeľu vo Vítaze na konci sv. omši zložil sľub náš nový kostolník Štefan Krokus; pri tejto príležitosti sme sa poďakovali odchádzajúcemu kostolníkovi Adolfovi Salancimu za jeho 8-ročnú službu; poďakovali sme sa tiež aj Veronike Čechovej za jej 35-ročnú službu pri upratovaní kostola

• **18. - 25. 1. - Týždeň modlitieb za jednotu kresťanov; pri sv. omšiach sme sa modlili na tento úmysel**

• 18. 1. v piatok bolo po sv. omši vo farskom kostole vo Vítaze stretnutie všetkých birmovancov (aj z Ovcí)

• **19. 1. v sobotu ráno bolo po sv. omši stretnutie členov modlitbovej skupiny sv. pátra Pia vo farskom kostole**

• 20. 1. - v nedeľu po sv. omšiach bola zbierka pre pastoráciu mládeže ACM/UPC

• **24. 1. - bola celodenná poklona v našej farnosti**

• 2. 2. - Obetovanie Pána (Hromnice) - 40 dní od Narodenia Pána Ježiša; pri svätých omšiach bolo požehnanie sviec - hromničiek

• **2. 2. - prvé stretnutie snúbenckej školy, ktoré bolo v sobotu večer o 18.00 na fare v katechetickej miestnosti, kde sa dohodli termíny náuk všetkých, ktorí sa nahlásili**

• 8. 2. v piatok bolo po sv. omši vo

farskom kostole vo Vítaze stretnutie všetkých birmovancov z farnosti

• **10. 2. v nedeľu bol pri sv. omši v Ovcí uvedený do služby mimoriadneho rozdávatela Eucharistie pre našu farnosť Tomáš Lazorič, ktorého poveril touto službou otec arcibiskup dekrétom zo dňa 25. 1. 2019**

• 11. 2. v pondelok bol 27. Svetový deň chorých; v tento deň sme udeľovali pri večernej sv. omši vo Vítaze o 18.00 sviatosť pomazania chorých

• **13. 2. v stredu bolo udelenie sviatosti pomazania chorých v Ovcí pri večernej svätej omši o 17.00**

• 17. 2. v nedeľu boli veriaci z Hrabkova prosit o milodar v podomovej zbierke za účelom výstavby nového kostola v Hrabkove

• **22. 2. v piatok bola nočná adorácia vo farskom kostole od 21.00 - 22.00**

• 23. 2. v sobotu ráno po sv. omši bolo stretnutie členov modlitbovej skupiny sv. pátra Pia vo farskom kostole

• **6. 3. - Popolcovou stredou sme začali 40-dňové pôstne obdobie; v tento deň bol prísny pôst a zdržiavanie sa mäsitého pokrmu, bol to deň pokánia v celej katolíckej Cirkvi**

• 8. 3. v piatok sme začali krížové cesty v pôstnom období - v Ovcí o 16.30 a vo Vítaze o 18.00 a po nich boli sv. omše; krížové cesty v nedeľu boli vo Vítaze o 14.30 a v Ovcí o 13.30

• **10. 3. v nedeľu sme začali deviatnik k sv. Jozefovi, ženichovi Panny Márie**

• 15. 3. v piatok bola nočná adorácia vo farskom kostole od 21.00 - 22.00

• **19. 3. v utorok sme slávili sviatok sv. Jozefa, ženicha Panny Márie**

• 14. 4. na Kvetnú nedeľu pri druhej sv. omši o 10.30 sme sa stretli pri kostole sv. Ondreja, kde bolo požehnanie ratolestí, potom sme išli v sprievode do kostola sv. Jozefa, kde zača-

la slávnostná sv. omša

• **18. - 20. 4. sme slávili Veľkonočné trojdnie, slávenie najväčších sviatkov našej spásy**

• 19. 4. bola krížová cesta vo Veľký piatok vo Vítaze o 11.00, začali sme ju pred kostolom sv. Ondreja a šli sme smerom ku Krížu „pod Dubiom“, kde bola ukončená; v Ovcí začala krížová cesta o 13.00.

• **19. 4. vo Veľký piatok sme začali deviatnik pred sviatkom Božieho milosrdenstva; pomodlili sme sa ho v kostole pred obradmi**

• 21. 4. slávili sme najväčší cirkevný sviatok - Zmŕtvychvstanie nášho Pána Ježiša Krista

• **28. 4. v nedeľu vo sviatok Božieho milosrdenstva sme sa o 15.00 v hodine milosrdenstva modlili a vyzývali Božie milosrdenstvo aj korunkou k Božiemu milosrdenstvu v obidvoch kostoloch**

• 1. 5. v stredu sme slávili odpustovú slávnosť v našom farskom kostole, zasvätenom sv. Jozefovi, robotníkovi; slávnostnú sv. omšu o 10.30 celebraval Jozef Palenčár, farár v Kluknave

• **4. 5. v sobotu sme boli na 15. púti rádia Lumen do Sanktuária Božieho milosrdenstva v Krakove; hlavným celebrantom a zároveň kazateľom bol generálny riaditeľ rádia Lumen otec Juraj Spuchlák; z farnosti išli 3 autobusy**

• 19. 5. v 5. veľkonočnú nedeľu bola prvá z piatich sv. omší v Doline o 10.30

• **20. 5. v pondelok bola v našej farnosti celodenná poklona Najsvätejšej Sviatosti Oltárnej; vo filiálnom kostole v Ovcí od 8.00 - 11.00, zakončená požehnaním a vo farskom kostole vo Vítaze od 13.00 - 18.00**

• 25. 5. v sobotu bolo stretnutie modlitbovej skupiny sv. pátra Pia

• **25. a 26. 5. bola Snúbenecká škola** • „Víkendovka II.“ v našej farnosti so začiatkom o 9.00 na fare v katecheticknej miestnosti; snúbeneckú školu viedli naše animátorky **Božena Štofaňáková a Ludmila Ondrová**; nauky sa zúčastnilo 5 párov snúbencov

• 26. 5. v 6. veľkonočnú nedeľu bolo vo filiálnej obci v Ovčí v kostole sv. Barbory 1. sväte prijímanie detí; pri slávnostnej svätej omši o 10.30 po prvý raz prijalo Pána Ježiša v Eucharistii 5 detí

• **2. 6. bolo v našom farskom kostole sv. Jozefa, robotníka vo Víťaze 1. sväte prijímanie detí; pri slávnostnej svätej omši o 10.30 po prvý raz prijalo 14 detí Pána Ježiša v Eucharistii**

• 8. a 9. 6. sme začali modlitbu deviatnika k trom Košickým mučeníkom pred príchodom ich relikvií do našej farnosti; najskôr v Ovčí a potom vo Víťaze

• **14. 6. v piatok bola nočná adorácia vo farskom kostole od 21.00 - 22.00**

• 17. - 18. 6. najskôr v pondelok boli relikvie troch Košických mučeníkov v Ovčí, kde sme si ich mohli po sv. omši osobne uctiť, v utorok boli vo Víťaze; v dané dni boli modlitby a eucharistická adorácia

• **21. 6. pri večernej sv. omši vo Víťaze bolo stretnutie všetkých birmovancov aj z Ovčia, sv. omšu celebraval verbista a misionár Róbert Balek; po sv. omši bolo stretnutie s misionárom, urobil nám prezentáciu o Rusku s fotografiami a priniesol zaujímavé predmety, ktoré sme si mohli pozrieť**

• 22. 6. v sobotu ráno bolo stretnutie modlitbovej skupiny sv. pátra Pia

• **28. 6. v piatok bol záver školského roka „Te Deum“, ktorý deti zo Základnej a Materskej školy ukončili dakovnou svätou omšou vo Víťaze o 8.00 a v Ovčí o 9.00**

• 29. 6. v sobotu bol prikázaný sviatok sv. Petra a Pavla, apoštolov; o 9.00

bola sv. omša, ktorú slávil náš rodák Pavol Čech za všetkých Pavlov vo Víťaze, pri sv. omši bolo požehnanie kalicha a obetnej misky, ktoré darovali Pavlov z Víťaza

• **29. 6. v sobotu bola slávnostná sv. omša v Ovčí o 10.30, obetovaná za miestnych dobrovoľných hasičov pri príležitosti 100. výročia založenia hasičského zboru v Ovčí**

• 5. 7. v piatok sme slávili cirkevný sviatok slovanských vierozvestov sv. Cyrila a Metoda, pri ktorej sme si pripomenuli 20. výročie založenia nášho farského časopisu Spektrum; slávnostnú sv. omši o 10.30 celebraval generálny riaditeľ rádia Lumen otec Juraj Spuchlák

• **6. 7. vo Víťaze v sobotu ráno o 5.00 bolo požehnanie našich peších pútnikov na odpust do Levoče**

• 7. 7. bola slávená odpustová slávnosť Návštevy Panny Márie na Mariánskej hore v Levoči; slávnostnú odpustovú svätú omšu o 10.00 celebraval J. Em. kardinál Stanislav RYŁKO, arcikňaz Baziliky Santa Maria Maggiora v Ríme

• **28. 7. v nedeľu bola hlavná odpustová slávnosť pri sv. Anne so slávnostnou sv. omšou o 10.30, ktorú celebraval J. E. Mons. Prof. ThDr. Viliam Judák, nitriansky diecézny biskup**

• 30. 7. v utorok po sv. omši v Ovčí sme si uctili relikviu bl. Zdenky Schellingovej, ktorej prvostupňovú relikviu máme v kostole

• **30. 7. v utorok bol dekanátny futbalový miništrantský turnaj v Hrabkove; naši mladší miništranti (do 10 rokov) skončili na 3. mieste**

• 14. 8. v stredu prechádzali pútnici z Michaloviec do svätej Božieho milosrdenstva v Spišskej Novej Vsi cez našu filiálnu obec Ovčie, ktorú organizovali pallotíni; naši štedrý farníci poskytli pútnikom ubytovanie a pri-

pravili im večeru v spolupráci s Obecným úradom

• **15. 8. vo štvrtok sme slávili prikázaný sviatok Nanebovzatia Panny Márie so sv. omšou v Doline o 17.00**

• 19. • 20. 8. v pondelok sa začal letný tábor sv. omšou o 9.00 v kostole; deti sa zdržiavali v sále Obecného úradu a aktivity boli aj po dedine, druhý deň v utorok pokračovali deti v aktivitách, ktoré im pripravili naši 12 animátori v blízkosti fary; tábor sa ukončil sv. omšou, ktorá bola o 17.00, po sv. omši bola pre deti pripravená večera; tábor podporili a zabezpečili aj mnohí dobrovoľníci

• **31. 8. v sobotu za krásneho počasia bola sv. omša na kopci Slubica o 12.00**

• 2. 9. v pondelok vzývaním Ducha Svätého Veni Sancte sme začali nový školský rok 2019/2020 svätou omšou o 8.00 vo Víťaze a o 9.00 v Ovčí

• **8. 9. v nedeľu bola odpustová slávnosť v Doline o 10.30 v kaplnke Narodenia Panny Márie; hlavným celebrantom a kazateľom bol Štefan Novotný, rektor kňazského seminára sv. Karola Boromejského v Košiciach**

• 15. 9. v nedeľu po sv. omšiach bola zbierka na rádio Lumen

• **15. 9. slávnosť Sedembolestnej Panny Márie sme slávili slávnostnou svätou omšou o 10.30 v Doline**

• 21. 9. v sobotu ráno bolo stretnutie modlitbovej skupiny sv. pátra Pia

• **27. 9. v piatok bola nočná adorácia vo farskom kostole od 21.00 - 22.00**

• 13. 10. v nedeľu bola slávnostná svätá omša v Doline o 10.30, obetovaná za miestnych poľovníkov, ktorú celebraval Miloš Jalčák, kaplán vo Svidníku

• **18. 10. pred sv. omšou v piatok sme sa s deťmi spolu pomodlili ruženec za jednotu a pokoj vo svete; zapojili sme sa do celosvetovej modlitebnej akcie pod názvom „Milión**

ilustračná snímka: M. Magda

detí sa modlí ruženec“

- 18. 10. v piatok bola nočná adorácia vo farskom kostole od 21.00 - 22.00
- **19. 10. v sobotu ráno bolo stretnutie modlitbovej skupiny sv. pátra Pia**
- 20. 10. v nedeľu po svätých omšiach bola celosvetová zbierka na misie; na Slovensku bola zvlášť obetovaná farnostiam v Rwande, ktoré sú skúšané genocídou a chudobou
- **2. 11. v sobotu v deň Spomienky na všetkých verných zosnulých bola popoludní pobožnosť na cintoríne: v Ovčí o 13.30, vo Vítaze o 14.30**
- 28. 11. vo štvrtok sme vo Vítaze oslávili 18. výročie konsekrácie kostola sv. Ondreja a 27. výročie konsekrácie farského kostola sv. Jozefa, robotníka slávnostnými svätými omšami
- **29. 11. v piatok sme oslávili 27.**

výročie konsekrácie filiálneho kostola sv. Barbory v Ovčí slávnostnou sv. omšou o 17.00

- 30. 11. v sobotu bola odpustová slávnosť sv. Ondreja, apoštola v tomto starobyľom kostolíku na Vyšnom konci, zasvätenom tomuto svätcovi; slávnostnú sv. omšu o 10.30 celebraval Peter Celuch, špirituál kňazského seminára sv. Karola Boromejského v Košiciach
- **1. 12. v 1. adventnú nedeľu bola odpustová slávnosť sv. Barbory, mučeníce v Ovčí so slávnostnou sv. omšou o 10.30, ktorú celebraval Marek Kunder, prefekt propedeutického ročníka kňazského seminára sv. Karola Boromejského v Košiciach**
- 15. 12. začali sme sa modliť deviatnik pred narodením Ježiša Krista po rodinách, aj v kostole v Ovčí

• 15. 12. v nedeľu bolo pri sv. omši v Ovčí o 9.00 a vo Vítaze o 10.30 požehnanie a vyslanie našich koledníkov, ktorí sa aj v minulom roku zapojili do koledníckej akcie Dobrá novina 2019

- 16. 12. v pondelok sme navštívili chorých doma pred Vianocami
- **25. 12. v stredu sme slávili jeden z najväčších prikázaných sviatkov - Narodenie Pána Ježiša**
- 25. a 26. 12. naši mladí chodili po koledovaní v popoludňajších hodinách; výťažok z koledovania Dobrej noviny išiel na podporu rozvojových projektov v krajinách východnej Afriky
- **29. 12. v nedeľu na sviatok Svätej rodiny sa uskutočnila celodiecézna zbierka na pomoc núdnym rodinám po výbuchu plynu v bytovom dome v Prešove**

Štatistika v roku 2019

	Krsty				Sobáše				Pohreby			
	VÍŤAZ	OVČIE	DOLINA	SPOLU	VÍŤAZ	OVČIE	DOLINA	SPOLU	VÍŤAZ	OVČIE	DOLINA	SPOLU
2019	31	6	5	42	13	2	0	15	9	4	0	13
	(ch 16, d 15)	(ch 5, d 1)	(ch 4, d 1)	(ch 25, d 17)	-	-	-		(m 8, ž 1)	(m 3, ž 1)	(m 0, ž 0, d 0)	(m 11, ž 2)
2018	26	12	3	41	17	4	3	24	9	1	0	10
2017	25	5	2	32	19	5	0	24	12	5	1	17
2016	24	5	6	35	12	3	0	15	13	4	1	18
2015	23	13	3	39	13	7	0	20	13	6	1	20
2014	24	8	13	45	17	6	0	23	15	4	3	22
2013	25	11	12	48	11	4	0	15	19	5	0	24
2012	32	7	18	57	13	8	0	21	15	7	1	23
2011	11	3	11	25	12	3	0	15	18	15	1	34
2010	14	4	9	27	6	7	0	13	21	8	0	29
2009	19	6	13	38	6	7	1	14	10	5	1	16
2008	22	6	9	37	7	8	0	15	12	4	0	16
2007	20	3	12	35	9	2	0	11	12	8	0	20
2006	16	5	7	28	12	1	0	13	14	6	0	20
2005	23	3	11	37	9	5	0	14	9	2	0	11
2004	25	8	5	38	16	3	0	18	22	4	0	26
2003	20	6	10	36	9	6	0	15	17	9	0	26

Prijali sviatosť krstu v roku 2019

★1. **Alžbeta Kovalová**, nar. 19.12.2018 (Vítaz); ★2. **Viola Mária Vojtilová**, nar. 28.12.2018 (Vítaz); ★3. **Pavol Král**, nar. 6.1.2019 (Ovčie); ★4. **Branko Vardžik**, nar. 23.1.2019 (Vítaz); ★5. **Martin Pacovský**, nar. 21.1.2019 (Vítaz); ★6. **Lukáš Viazanko**, nar. 20.1.2019 (Ovčie); ★7. **Karin Ondášová**, nar. 1.2.2019 (Vítaz); ★8. **Alex Uličný**, nar. 24.2.2019 (Vítaz); ★9. **Jonáš Čarný**, nar. 7.2.2019 (Ovčie); ★10. **Šimon Kríštofik**, nar. 22.2.2019 (Vítaz); ★11. **Ema Uličná**, nar. 1.10.2018 (Vítaz - Trier, Nemecko); ★12. **Timea Jochmanová**, nar. 28.10.2018 (Vítaz - Müllheim, Švajčiarsko); ★13. **Viliam Nemčík**, nar. 9.3.2019 (Vítaz); ★14. **Linda Bako**, nar. 1.4.2019 (Vítaz); ★15. **Jozef Stolár**, nar. 14.4.2019 (Vítaz); ★16. **Noel Peklanský**, nar. 5.5.2019 (Vítaz); ★17. **Jasmína Lacková**, nar. 30.9.2016 (Vítaz-Dolina); ★18. **Marianna Pechová**, nar. 2.8.2015 (Vítaz-Dolina); ★19. **Katarína Groholová**, nar. 30.4.2019 (Vítaz - Svätý Jur); ★20. **Augustín Foriš**, nar. 19.5.2019 (Vítaz - Široké); ★21. **Patrik Kováč**, nar. 25.5.2019 (Vítaz - Bratislava); ★22. **Tomáš Uličný**, nar. 6.6.2019 (Vítaz); ★23. **Damián Harčar**, nar. 6.6.2019 (Vítaz); ★24. **Nataša Kovalová**, nar. 10.7.2019 (Vítaz); ★25. **Nikolas Čonka**, nar. 15.10.2018 (Vítaz-Dolina); ★26. **Júlia Čonková**, nar. 22.9.2017 (Vítaz-Dolina); ★27. **Ema Švabiková**, nar. 7.7.2019 (Vítaz - Lučina); ★28. **Martin Gubík**, nar. 3.7.2019 (Vítaz - Bratislava); ★29. **Zuzana Hudáková**, nar. 6.7.2019 (Vítaz); ★30. **Simona Ungvarská**, nar. 9.7.2019 (Ovčie); ★31. **Liana Forišová**, nar. 17.7.2019 (Vítaz); ★32. **Juraj Čanecký**, nar. 19.7.2019 (Ovčie); ★33. **Anabela Javorová**, nar. 31.8.2019 (Vítaz); ★34. **Stela Baluchová**, nar. 17.8.2019 (Vítaz); ★35. **Lucia Mertinková**, nar. 31.7.2019 (Vítaz - Kluknava); ★36. **Bernadette Čechová**, nar. 25.8.2019 (Vítaz); ★37. **Ateš Čonka**, nar. 29.8.2018 (Vítaz - Dolina); ★38. **Erik Šofranko**, nar. 25.9.2019 (Ovčie); ★39. **Damián Blizman**, nar. 1.10.2019 (Vítaz); ★40. **Marko Lukáš Ižarik**, nar. 12.11.2019 (Vítaz - Bernolákovo); ★41. **Emma Záhradníková**, nar. 30.9.2019 (Vítaz - Londýn, Spojené kráľovstvo); ★42. **Peter Galdun**, nar. 26.11.2019 (Vítaz).

vysvetlivky: (miesto krstu – bydlisko)

Podrobný prehľad krstov v našej farnosti						
Rok	Spolu	Rómovia	Rozdiel	Z toho - iní	Vítaz	Ovčie
1997	34	6	28	1	21	6
1998	34	2	32	-	24	8
1999	44	2	42	1	32	9
2000	44	6	38	-	31	7
2001	41	6	35	-	23	12
2002	47	12	35	2	24	9
2003	38	10	28	2	20	6
2004	40	5	35	2	25	8
2005	37	11	26	-	23	3
2006	31	7	24	3	16	5
2007	39	12	27	4	20	3
2008	40	11	29	1	22	6
2009	51	22	29	4	19	6
2010	36	9	27	9	14	4
2011	30	10	20	5	12	3
2012	57	18	39	5	27	7
2013	48	12	36	3	22	11
2014	45	13	32	5	19	8
2015	39	3	36	5	19	12
2016	35	6	29	4	24	5
2017	32	2	30	9	17	4
2018	41	3	38	12	15	11
2019	42	5	37	10	21	6

Vyslúžili si sviatosť manželstva v roku 2019

■1) 23. 2. 2019 vo Vítaze - **Karol Mihal'** (Vítaz) a **Jana Iskrová** (Vítaz); ■2) 27. 4. 2019 vo Vítaze - **Jakub Šitár** (Malý Slivník) a **Lenka Novotná** (Vítaz); ■3) 4. 5. 2019 vo Vítaze - **Erik Vardžik** (Vítaz) a **Lucia Rajčulová** (Prešov); ■4) 18. 5. 2019 v Ovčí - **Pavol Ungvarský** (Podhorany) a **Iveta Čigarská** (Ovčie); ■5) 25. 5. 2019 vo Vítaze - **Ján Zajonc** (Relov) a **Diana Čechová** (Vítaz); ■6) 13. 7. 2019 vo Vítaze - **Jerguš Maršalek** (Slovinky) a **Anna Jenčová** (Vítaz); ■7) 7. 9. 2019 vo Vítaze - **Lukáš Kinder** (Spišské Podhradie) a **Tatiana Jenčová** (Vítaz); ■8) 14. 9. 2019 vo Vítaze - **Jakub Kollár** (Ovčie) a **Dominika Uličná** (Vítaz); ■9) 14. 9. 2019 vo Vítaze - **Viktor Pavlík** (Vítaz) a **Miroslava Čechová** (Vítaz); ■10) 21. 9. 2019 vo Vítaze - **Damián Pribula** (Rožkovany) a **Mária Uličná** (Vítaz); ■11) 5.10. 2019 vo Vítaze - **Vladimír Nihila** (Kendice) a **Miroslava Pacovská** (Vítaz); ■12) 19. 10. 2019 vo Vítaze - **Adam Trávníček** (Bratislava) a **Ivona Jenčová** (Vítaz); ■13) 26. 10. 2019 v Ovčí - **Lukáš Lipták** (Pečovská Nová Ves) a **Nikola Salanciová** (Ovčie); ■14) 26. 10. 2019 vo Vítaze - **Radoslav Pulščák** (Jakovany) a **Simona Pulščáková** rod. Štofaničková (Vítaz); ■15) 26. 10. 2019 vo Vítaze - **Michal Kočiš** (Pavlovce - Podlipníky) a **Andrea Pacovská** (Vítaz)

Predišli nás do večnosti

† 6.1.2019 **Štefan Peklanský**, 70r. (Vítaz); † 11.3.2019 **Jozef Baloga**, 70r. (Ovčie); † 4.4.2019 **Štefan Foriš**, 76r. (Vítaz); † 21.4.2019 **Ladislav Uličný**, 87r. (Vítaz); † 18.5.2019 **Jozef Ondrejčák**, 77r. (Vítaz); † 16.6.2019 **Štefan Pavlík**, 92r. (Vítaz); † 30.6.2019 **Mária Jenčová rod. Kollárová**, 95r. (Vítaz); † 3.7.2019 **Anna Pokutová rod. Dunková**, 70r. (Ovčie); † 8.7.2019 **Jozef Jenča**, 40r. (Vítaz); † 13.8. 2019 **Vendelín Baloga**, 63r. (Ovčie); † 25.8.2019 **Valentín Sirovič**, 70r. (Vítaz); † 14.9.2019 **Jozef Čech**, 85r. (Vítaz); † 16.10.2019 **Štefan Uličný**, 75r. (Ovčie)

Prehľad bohoslužieb

		Vítaz		Ovčie	
13. 1.	Pondelok				
14. 1.	Utorok	18:00	† Andrej a Mária Gregovci		
15. 1.	Streda			17:00	† Valent Kráľ a Ján Jenča
16. 1.	Štvrtok	7:00	na úmysel Bohuznámej osoby		
17. 1.	Piatok	18:00	za ZBP Bohuznámej osoby	17:00	† Anna Pokutová
18. 1.	Sobota	7:00	za ZBP rodín prístrešia „Ku Širokému“		
19. 1.	2. nedeľa cez rok - A	7:30	† Mária, Štefan a Jozef Jenčovci	9:00	† Pavla a Ladislav Tomkovci
		10:30	za farnosť		
20. 1.	Pondelok				
21. 1.	Utorok	18:00	† Ján a Mária Miženkovci		
22. 1.	Streda			17:00	† Albert, Ján a Apolónia
23. 1.	Štvrtok	7:00	† Daniel		
24. 1.	Piatok	18:00	† Anton Grega	17:00	za ZBP Ján Kollára a jeho rodiny
25. 1.	Sobota	7:00	za ZBP všetkých Pavlov vo Vítaze		
26. 1.	3. nedeľa cez rok - A	7:30	80: Helena Krankotová	9:00	za farnosť
		10:30	80: Filoména Straková		
27. 1.	Pondelok				
28. 1.	Utorok	18:00	† Jozef a Apolónia Čechovci		
29. 1.	Streda			17:00	† Jozef, Štefan a Mária
30. 1.	Štvrtok	7:00	za ZBP rodiny Terézie Andrejkovičovej		
31. 1.	Piatok	18:00	za zosnulých v rodine Petkovej a Novotnej	17:00	50: Pavol a Serafína Kostelníkovci
1. 2.	Sobota	7:00	za živých a mŕtvych členov RB	17:00	za živých a mŕtvych členov RB
2. 2.	Obetovanie Pána	7:30	† Jozef, Mária a Štefan	9:00	za ZBP Antona Humeňanského
		10:30	za farnosť		
3. 2.	sv. Blažeja	18:00	† Karol, Apolónia, Jozef, Žofia, sr. Vojtecha a Žofia	17:00	† Veronika, Jozef, Apolónia a Ján
4. 2.	Utorok	18:00	† Jozef a Mária Zavadskí		
5. 2.	Streda			17:00	† Ján a Mária
6. 2.	Štvrtok	7:00	† Peter, Pavol, Jozef a Vincent		
7. 2.	Piatok	18:00	za ZBP Heleny Jenčovej a jej rodiny	17:00	† Vendelín Baloga
8. 2.	Sobota	7:00	za ZBP rodín prístrešia „Bolček“		
9. 2.	5. nedeľa cez rok - A	7:30	80: Filoména Juhásová	9:00	za farnosť
		10:30	70: Mária Uličná		

Vianočnú jedličku do kostola darovala rodina Pavla a Márie Stahovcovov

Vianoce vo Vítaze

Birmovanci pri stavaní stromčeka

Pobožnosť „Hľadanie prístrešia“ sa modlilo spoločenstvo z Bolčka

Polnočná Tichá noc

Pri jasličkách

Koledníci Dobrej noviny

Deviatník „Hľadanie prístrešia“ u Stašíkovicov

Birmovanci pri stavaní stromčeka

Pri jasličkách

Spevácky zbor

Koledníci Dobrej noviny

Podakovanie za starý rok na vrchu Roháčka